

Zöldhét az iskolában

Lábusz indult Szovátán is

Felnőttek kíséretében gyalog mennek iskolába a héten a szovátai diákok

Fotó: Szovata önkormányzata

A héten zajlik a Maros megyei iskolákban a zöldhét. Ennek keretében hétfőtől elindult Szovátán is a Lábusz program, egyelőre kísérleti jelleggel, és erre a hétre.

Gligor Róbert László

A zöldhét kapcsán fogalmazódott meg a szülők részéről egy olyan kezdeményezés, hogy biztassák a gyerekeket a gyalogos közlekedésre, és hozzák létre a fürdővárosban is a Lábusz programot.

Az önkormányzat támogatta az ötletet, és felkérte a szovátai közösséget (gyerekeket, fiata-

lokot, felnőtteket), hogy kapcsolódjanak be ebbe a kezdeményezésbe. Így mozdult meg a város hétfőn, s a Föld napján ezúttal gyalogosan indultak el a diákok a szülők, pedagógusok, önkormányzati munkatársak kíséretében a két nagy oktatási intézmény, az S. Illyés Lajos Általános Iskola és a Domokos Kázmér iskolaközpont irányába.

A városi „lábuszok” a település különböző pontjairól indulnak hétfőtől péntekig, így a szakadati katolikus kápolnától és a Bekecs lakónegyedből az S. Illyés Lajos iskoláig, a Kicsiállomás utcai sportcsarnoktól és a Parajdi útról a Domokos Kázmér iskoláig, míg a fürdőtelepi, rendőrség melletti parkolóból mindkét is-

koláig elkísérik a gyalogos gyerekeket. Minden helyszínről reggel fél nyolckor indul a gyalogos menet, és közben az utcafőlkben lehet becsatlakozni.

Pénteken biciklivel is lehet majd csatlakozni, a Lábusztól függetlenül. Felnőttkíséretet a kerékpáros menethez ugyancsak fél nyolctól biztosítanak a szakadati katolikus kápolnától a Domokos Kázmér iskoláig, valamint a Parajdi útról (Május 1. utca) az S. Illyés Lajos iskoláig.

Maros megyében ez a második ilyen kezdeményezés, Nyárádszeredában – már harmadik éve az időjárástól függetlenül – minden reggel gyalog vonul az iskolákba, óvodákba a diákok nagy része.

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Kiváló közművelői oklevelek

Az egyesület ezáltal elismeri a helyi közösségekben kulturális és közösségépítő tevékenységet folytató közművelődési, kultúráközvetítő eredményeket.

2.

A medicina más megközelítése

Április 24-én délután megkezdődött Marosvásárhelyen a 31. Tudományos Diákköri Konferencia. Az eseményen 270 tudományos dolgozatot fognak bemutatni az egyetemi hallgatók, akik nemcsak Erdély minden részéről, hanem a határokon túlról is eljöttek az eseményre.

4.

Gyümölcsfészek a Nyárádmente szívében

Nyárádszereda határában a több mint hathektáros területből egy hektár rebarbaraültetvény lett, emellett zamatos eper, málna, fekete és piros ribizli, cseresznye, kajszis- és őszibarack, de még nyárádmenti görög- és sárgadinnye is terem majd a festői környezetben fekvő Gyümölcsfészekben.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szovátán:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Nem teljesülő feltételek

Antalfi Imola

A statisztikai intézet adatai szerint a romániai közúthálózat hossza jelenleg 86.388 kilométer, aminek 20 százaléka országút, 40,6 százaléka megyei út és ugyanilyen arányú a községi utak száma. Ha az útburkolatot tekintjük, akkor az derül ki a felmérésekből, hogy a közúthálózat 26,7 százaléka, azaz 23 ezer kilométer még mindig nehezen járható kövezett, illetve földút. Nem mintha a 35 ezer kilométer megyei út fantasztikusan jó állapotban lenne, hiszen állandó a toldozás-foldozásuk.

A statisztikai intézet adatai szerint tavaly 48 (!) kilométerrel nőtt Romániában az autópályák hossza, elérve így a 997 (!) kilométert. Ha az összképet nézzük, akkor a 86.388 kilométeres közúthálózat még egyenyeve sem országút. Szakértők szerint jó arány, ha egy ország közúthálózatának mintegy 10-25%-a autópálya. Amitől ugye messze állunk, még akkor is, ha figyelembe vesszük az ország méretét, a lakosságeloszlást, a rendelkezésre álló forrásokat. Az meg, hogy egy év alatt még félszáz kilométer sztrádat sem tudunk építeni, már a vicckategóriába tartozik.

Érdekes adat, hogy a községi utak több mint egyharmada, összesen 23 ezer kilométer még mindig kövezett vagy földút. Érdekes, de nem meglepő, tekintve, hogy milyen erőforráshiány van, illetve mekkora bürokrácia közepette lehet pályázni a községi utakra, közművesítés hiányában pedig esélytelen aszfaltolni. Az úthálózat fejlesztése és fenntartása költséges, de immár több mint három évtizede az, a gazdasági kihívások egyike viszont éppen az, hogy ki tudja-e építeni az ország

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC-CCCCC

ÁPRILIS

25., csütörtök

A Nap kel
6 óra 17 perckor,
lenyugszik
20 óra 24 perckor.
Az év 116. napja,
hátravan 250 nap.

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:

max. 13 °C
min. 4 °C

*Isten éltesse!

Ma MÁRK,
holnap ERVIN napja.
ERVIN: germán eredetű férfi-név, jelentése had(sereg)+barát. A név első eleme több germán szóból is származhat, amiknek a jelentése lehet még becstület, örökség, vadkan.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2024. április 24.

1 EUR	4,9761
1 USD	4,6567
100 HUF	1,2649
1 g ARANY	346,6114

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Letette az esküt az új alprefektus

Április 24-én, szerdán kormányképviselőkkel és az országban működő prefektusi hivatalok illetékeseivel közösen tartott videokonferencián tette le az esküt Alexandru Cîmpeanu, Maros megye új alprefektusa, aki Vasile Liviu Oprea helyét vette át. Elődje 2023. augusztus 3-ától töltötte be ezt a tisztséget.

Beszédben a beszélgetőkönyvek – színészinterjúk

Április 26-án, pénteken 17 órától a marosvásárhelyi Gemma könyves kávézóban az Ábel Kiadó színészinterjúk sorozatának három legutóbbi kiadványát mutatják be Beszédben a beszélgetőkönyvek címmel. A KAB Színház tudományi Szakbizottsága szervezte rendezvény meghívottai Biluska Annamária, Fábíán Enikő és Szász Enikő színművészek, akikkel Bartha Katalin Ágnes, Lázok János és Nagy Miklós Kund beszélget, felidézve pályájuk és az erdélyi magyar színjátszás legfontosabb eseményeit. A rendezvény megszervezését a Studium-Prospero Alapítvány és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem támogatta.

Könyvtárhét Marosvásárhelyen

Április 23-án ünnepelték a könyv és a szerzői jog világnapját, és ugyanekkor volt a romániai könyvtárosok napja. A többszörös ünnep alkalmából április 22–26. között zajlik az országos könyvtárhét, amelynek programsorozatába a Maros Megyei Könyvtár idén is bekapcsolódott. Az említett időszakban olvasnivalóval teli dobozokat találnak az utasok a megyeszékhely városi autóbuszain, és a felkínált kötetekből haza is vihetik a nekik tetszőt. A könyvtárhét keretében tartják meg 23-án, csütörtökön (ma) 18 órától a Maros Megyei Könyvtár gyermekrésztől a közkezdelt mesedélután, emellett alkotóműhelyek és könyvkiállítás is várja az érdeklődőket a könyvtár részlegein.

Állásbörze a megyében

A Maros Megyei Munkaerő-elosztó Ügynökség szervezésében május 17-én, pénteken 9 órától állásbörze lesz a megye több településén: Marosvásárhelyen a Sportcsarnokban, Szászrégenben, Dicsőszentmártonban, Segesváron, Marosludason és Szovátán a megyei ügynökség munkapontjain.

Kiállítás fotópályázati munkákból

Szerepkörök címmel hirdetett pályázatot a marosvásárhelyi Phoebó Egyesület amatőr és hobbifotósoknak, gyermek- és felnőtt kategóriában. A válogatott pályamunkákat a Bolyai Házban (Papiu Ilarian u. 19/2, a Kőrösi utca sarkán) április 25-én, csütörtökön (ma) 18 órakor nyíló kiállításon tekinthetik meg az érdeklődők, akik a gyönyörű fotókban válaszokat és inspirációt találhatnak mindennapi szerepeink betöltéséhez családban, társadalomban, természetben. A kiállítás június közepéig, hétfőnként 17-19, szerdán és pénteken 11-13 óra között látogatható. Minimum ötfős csoportoknak időpont egyeztethető.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Kiváló közművelői oklevelek

Ábrám Zoltán

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület országos elnöksége a hagyományoknak megfelelően idén is kiváló közművelői okleveleket adományozott Marosvásárhelyen. Az egyesület ezáltal elismeri a helyi közösségekben kulturális és közösség-építő tevékenységet folytató közművelődési, kultúraközvetítő eredményeket. Az ünnepi műsort a Tűzvarázs együttes fellépése színesítette, ünnepi beszédet mondott dr. Széman Péter, az EMKE elnöke és dr. Ábrám Zoltán területi alelnök. Idén olyan személyek részesültek oklevélben az országos elnökség részéről, akik a közösségek önszervező tevékenységében eredményes munkát vállaltak. A Közép-Erdély régióból az alábbi személyeknek jutott elismerés:

v. Huszti Orbán Sarolta mb. törzskapitánynak, a maroszéki Történelmi Vitézi Rend képviselőjében és tagjaival együtt nemzeti ünnepségeinken és megemlékezéseinken való rendszeres részvétele iránti elismerésül;

Dr. Batizán Attila református

lelkésznek, lelkész-igazgatóként Gece Dániel szellemisége őrzőjének, a közösség megtartása és a fiatalság megmaradása érdekében kifejtett tevékenysége iránti elismerésül;

Haller Béla tanárnak, az erdélyi történelmi családokat tömörítő Castellum Alapítvány és a Teleki Téka Alapítvány irányítása során kifejtett

közművelődési és identitásmegőrző tevékenysége iránti elismerésül;

Dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanárnak, az erdélyi magyar orvosképzés rendíthetetlen képviselőjének, az orvos- és gyógyszerésztudományt anyanyelvünkön művelő EME keretében kifejtett tevékenysége iránti elismerésül.

A Művészeti Egyetem képzés kínálata

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Művészeti Karán július 15-én kezdődik a beiratkozás alap- és magiszteri képzésekre, a felvételi július 22–26. között lesz. Alapképzésre a színház és előadóművészetek szakon színész, bábművészet, rendező, teatrológia szakokra lehet jelentkezni.

A vizuális művészetek terén látványtervezés, a film és média karon audiovizuális kommunikáció – forgatókönyv- és reklámírás, média szakra

várják az érdeklődőket, ezenkívül zene szakon is tanulhatnak.

A magiszteri képzésre színművészet, a rendezés művészete, teatrológia és művelődésszervezésre, a film és média karon a művészetek és új média szakra lehet jelentkezni, a zenén a korszerű zenei koncepciók szakra. Az egyetem oktatói májustól hétfévente ingyenes felvételi felkészítőt tartanak az egyetem honlapján közölt beosztás szerint.

A külföldiek csak a tanulmányi irataik elismertetése után jelentkezhetnek a felvételre. A dokumentumok benyújtási határideje június 17.

További információk az egyetem honlapján és hirdetőfelületein található (www.szini.ro, www.uat.ro).

Érdeklődni lehet a 0040-265-266-281-es telefon- és faxszámon, a felvételi@uat.ro e-mail-címen vagy személyesen az intézmény Köteles Sámuel utca 6. szám alatti székhelyén.

RENDEZVÉNYEK

Egyetemes kórustalálkozó

A Magyar Unitárius Egyház szervezésében április 27-én, szombaton délelőtt 11 órakor Nyárádszentmártonban kerül sor az idei egyetemes kórustalálkozóra és örömeleklésre.

Szent György-búcsú Maroszentgyörgyön

Április 27-én, szombaton 12 órakor tartják a maroszentgyörgyi római katolikus Szent György egyházközség búcsúját. Az ünnepi szentbeszédet ft. Tamás Barna jezsuita atya tartja.

28. Szent György Napok Erdőszentgyörgyön

A hétvégén, április 26–28. között zajlik az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastély udvarán az idei Szent György Napok rendezvénysorozata. 26-án, pénteken 19 órától a Beat 4 Beat, 20.30-tól a 4S Street koncertezik, 22 órától Dj Bero szórákkoztatja a jelenlevőket. 27-én, szombaton reggel 9 órakor huszárébresztővel indul a nap, 14 órakor kézművesvásár nyílik, ugyanekkor ejtőernyős lufiröptetés is lesz. 15 órakor a Mesesarokban Rhédey Claudia történetével ismerkedhetnek meg az érdeklődők, és ugyanebben az időpontban kezdődik a kincskeresés. 16 órától kézműves-tevékenységekbe lehet bekapcsolódni, 18 órától pedig a Dance Art táncsoportjai lépnek színpadra. 19 órától Agárdi Szilvia koncertezik. 20 órától a DJ Projecté a színpad, 21.30-tól Varga Miklós és a Band szórákkoztatja az egybegyűlteket. A napot a 23 órakor kezdődő tűzijáték

Kirándulás Ópusztaszerre

A Maros Megyei Nyugdíjasok Klubja május 22-25 között kirándulást szervez Hódmezővásárhelyre és Ópusztaszerre. Érdeklődni és jelentkezni Gál Évánál a 0744-928-299-es, Pap Melindánál a 0265-264-442-es telefonszámon lehet 9–14 óra között.

zárja. 28-án, vasárnap 10 órakor megtartják a Szent György-kupa fociturnét, 14 órakor Buborék varázsshow kezdődik. A továbbiakban a szombat délutáni programok ismétlődnek; a Mesesarokban ezúttal Wesselényi Kata történetével lehet megismerkedni 15 órától, ugyanekkor a Boróka táncsoport is fellép. 16 órakor a Maros Művészegyüttes bemutatja Erdélyország szép vizei című folklór-műsorát, majd 17 órakor szabadtéri táncbázis kezdődik.

Nevelőhangverseny a Bartók Béla teremben

Az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány marosvásárhelyi, Sáros utca 1. szám alatti székhelyén április 27-én, szombaton délelőtt 11 órától újabb nevelőhangversenyre várják a főként fiatal közönséget. Az érdeklődők ezúttal a szláv zene rejtelmeibe nyerhetnek betekintést. Fellépnek: Munkácsi Dóra, Bodos Kinga, Ferencz-Zorgel Emőke, Trozner Kincső, Bartha Lajos, Szabó Hanna Panna, Makai Márton, Szigeti István, Sándor Klára, valamint a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes kara, vezényel Albert Zsuzsa. Az elhangzó zeneműveket Bauer Krisztina, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzene katedrájának hallgatója mutatja be. A műsort Csíky Boldizsár állította össze. A belépés ingyenes.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tavaly Románia a legmagasabb költségvetési hiánnyal rendelkező tagállamok közé tartozott

Az Eurostat adatai szerint az Európai Unióban az átlagos GDP-arányos költségvetési hiány a 2022-es 3,4 százalékról 2023-ra 3,5 százalékra nőtt, Románia pedig a legmagasabb deficittel rendelkező tagállamok közé tartozott.

Tavaly Ciprusban és Dániában egyaránt 3,1 százalékos, Írországban 1,7 százalékos, Portugáliában 1,2 százalékos többlettel zárt a költségvetés, a többi tagállamban deficit volt az államháztartás.

A legnagyobb hiányt Olaszországban (mínusz 7,4 százalék), Magyarországon (mínusz 6,7) és Romániában (mínusz 6,6) jegyezték; 2023-ban további 11 tagállamban haladta meg a deficit a GDP 3 százalékát.

Romániában az Eurostat adatai szerint a költségvetési hiány a 2022-es 88,628 milliárd lejről (a GDP 6,3 százalékáról) 2023-ra 106,568 milliárd lejre (a GDP 6,6 százalékára) nőtt, olyan körülmények között, hogy a GDP-arányos állami kiadások a 2022-es 40 százalékról tavaly 40,2 százalékra nőttek,

a bevételek pedig a GDP 33,7 százalékáról a 33,6 százalékára csökkentek. Az Eurostat hétfőn közzétette az államadóságra vonatkozó adatokat is. Ezek szerint 2023 negyedik negyedének végén az Európai Unióban a GDP-arányos államadósági 81,7 százalék volt, szemben a 2022-es utolsó negyedévi 83,4 százalékkal.

A múlt év végén a leginkább eladósodott tagállamok Görögország (161,9 százalék), Olaszország (137,7), Franciaország (110,6), Spanyolország (107,7) és Belgium (105,2) voltak, a legalacsonyabb GDP-arányos államadósággal Észtország (19,6), Bulgária (23,1), Luxemburg (25,7) és Dánia (29,3) rendelkeztek.

Romániában a GDP-arányos államadósági 2023 negyedik negyedének végén 48,8 százalék volt, az egyik legalacsonyabb szint az Európai Unióban. Abszolút számokban kifejezve Románia államadósága múlt év végén 783,5 milliárd lej volt (a GDP 48,8 százaléka), szemben a 2022. év végi 665,4 milliárd lejjel (a GDP 47,5 százaléka). (Agerpres)

Sunak: Elég volt a ruandai áttelepítési terv késleltetéséből!

Rishi Sunak brit miniszterelnök szerint nem lehet tovább késleltetni a Nagy-Britanniába illegális módon érkező menedékkérők ruandai áttelepítési tervének végrehajtását.

Sunak a Downing Streeten tartott indulatos hangvételű hétfői sajtótájékoztatóján – a tervet megalapozó törvénytervezet hónapok óta húzódó parlamenti vitájára utalva – úgy fogalmazott, hogy „ami sok, az sok, most már tényleg fogytán a türelmem, ahogy a brit népe is”.

Kijelentette: a parlament két kamara, az alsóház és a Lordok Háza mostantól addig ülésezik, amíg nem sikerül elfogadni a törvénytervezetet.

A konzervatív párti miniszterelnök a helyszín megnevezése nélkül elmondta: a kormány már készenlétbe helyezett egy repülőteret, kereskedel-

mi charterjáratokat bérelt és ötszáz embert képzett ki arra, hogy az áttelepítendőket egészen Ruandáig kísérik. További háromszáz kísérő képzése jelenleg folyik.

Sunak szerint az első járatok 10-12 hét múlva szállhatnak fel.

A kormányfő a legnagyobb ellenzéki erőt, a Munkáspártot tette felelőssé az áttelepítési program késleltetéséért, mondván: ha a Labour felsőházi képviselői nem a terv hátráltatásával foglalatzkodnának, a folyamat hetekkel ezelőtt elindulhatott volna.

Boris Johnson volt miniszterelnök kormánya 2022 áprilisában kötött megállapodást Ruandával arról, hogy az európai kontinensről embercsempészek szervezésében csónakokkal érkező menedékkérőket a brit hatóságok áttelepíthetik a közép-afrikai országba.

Johnson annak idején azzal érvelt,

hogy Ruanda biztonságos áttelepítési célszolgálat.

A brit legfelsőbb bíróság azonban tavaly novemberben jogellenesnek minősítette a tervet. A legmagasabb brit jogi fórum határozata szerint a megállapodás nem küszöbölte ki annak a kockázatát, hogy a Nagy-Britanniából áttelepített menedékkérőket a ruandai kormány visszatoloncolja azokba az országokba, ahonnan elmenekültek, vagy más olyan országokba, ahol jogsérelem vagy üldözöttség érheti őket.

A jelenlegi brit miniszterelnök, Rishi Sunak kormánya e végzés megkerülése végett törvénytervezetben próbálja rögzíteni, hogy Ruanda biztonságos áttelepítési célszolgálat. A jogszabály gyakorlatilag kivenne a bíróságok hatásköréből annak meghatározását, hogy az afrikai ország biztonságosnak tekinthető-e az áttelepítettek számára. (MTI)

Politikamentes megemlékezést szeretnének a gyászoló családok Izraelben

Mintegy ötszáz gyászoló család politikamentes megemlékezést kért Izraelben a Joáv Galant védelmi miniszterhez címzett nyílt levelében szerdán.

A családok azt kérték, hogy a Hamász palesztin terrorszervezet október 7-i terrortámadásában szeretteiket elvesztett gyászoló családok tagjai beszélhessenek idén az emlékezés napján rendezett szertartásokon politikuskok helyett.

„Az izraeli társadalom belső feszültsége idén fájdalmas tetőpontot ért el, és

félő, hogy sérül ezen terek méltósága és a szertartások szentsége” – indokolták kérésüket. „Tavaly a politikai konfliktusok hátterében politikai viták helyszínévé váltak az emlékezések, melyekre a kormánynak olyan képviselői érkeztek, akik nem szolgáltak az izraeli hadseregben” – emlékeztettek levelükben.

„Idén politikamentesen és megosztottságtól mentesen kívánjuk tartani a megemlékezéseket” – hangsúlyozták a gyászoló családok.

Izraelben 1951 óta minden évben meg-

rendezik az emlékezés napját, a jom hazikaront, melyen az izraeli háborúk elesett katonáinak és a terrorcselekmények áldozatainak emléke előtt tisztelgnek. Ez idén május 12-én estétől 13-án estéig tart majd. A rá következő napon tartják a függetlenség napját, amely egybeesik Izrael 1948-as kikiáltásának héber dátumával. Az emlékezés napján a gyászoló családok elzarándokolnak szeretteik sírjához az országszerte felállított katonai temetőkből, ahol a korábbi években a kormány politikai beszédeket mondtak. (MTI)

Ország – világ

Vádemelés nélkül

A Nemzet Útja (Calea Neamului) szervezet elnöke szerint a csíkszeredai ügyészség vádemelés nélkül lezárta az úzvölgyi katonatemető ügyében ellene indított büntetőeljárás. Mihai Țirnovanu szerdai Facebook-bejegyzésében azt írta, az úzvölgyi katonatemetőben a 2023-as keresztállítás miatt a Harghita Megyei Tanács elnöke, Csíkszentmárton önkormányzata és az Erdélyi Magyar Szövetség is feljelentést tett ellene. Ezek nyomán két büntetőeljárás is indult közösség elleni uszítás, gyűlöletre uszítás, rongálásra való felbujtás, birtokháborításra való felbujtás, sírgyalázás, valamint építési engedély nélkül végzett temetői munkálatok miatt. Később a két eljárást összevonták, most pedig vádemelés nélkül lezárták az ügyet – számolt be. A szervezet elnöke szerint „az első gyanúponctok” kapcsán az ügyészek megállapították, hogy nem történt bűncselekmény, a 150 fakeszt felállítására kapcsán pedig megjegyezték, hogy „bár fennáll a lehetősége, hogy ezeket engedély nélkül állították fel, ez nem esik a büntetőjog hatálya alá, mert az úzvölgyi nemzetközi katonatemető nem minősül műemléknek”. A Nemzet Útja és más román szervezetek hívei tavaly július 8-án 150 fakesztet állítottak fel a nemzetközi katonatemetőben a június 29-én eltávolított betonkeresztek helyébe. (Agerpres)

21 millió eurós a Bosch beruházása

A Bosch átadta kolozsvári mérnöki központjának második irodaépületét, amely 21 millió euró beruházással, két év alatt készült el – írja az economedia.ro. A tízemeletes, 10 ezer négyzetméteres irodaház építéséhez a bukaresti kormány 5,4 millió euró állami támogatást nyújtott. A Bosch kolozsvári mérnöki központjának az építése 2017-ben kezdődött, a teljes beruházás értéke 50 millió euró. A központban gépkocsikban alkalmazott szoftvereket és hardvereket, hagyományos és elektromos hajtóműveket fejlesztenek, valamint az autópárhak különféle szolgáltatásokat nyújtanak, közölte Tobias Matter, a mérnöki központ igazgatója. (MTI)

Földrengés volt Vranceában

A Richter-skálán 3,3-es erősségű földrengés volt szerda hajnalban Vrancea megyében – tájékoztatott az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A közlemény szerint a szeizmikus mozgás 3 óraker következett be 73,4 kilométeres mélységben. Epicentruma 28 kilométerre volt Focșani-tól, 69 kilométerre Buzăutól, 82 kilométerre Sepsiszentgyörgytől és 96 kilométerre Brassótól. Áprilisban eddig 26 földrengést jegyeztek Romániában. (Agerpres)

Szegedi hőlégballonvilágbajnokság

Több mint 30 országból várnak indulókat a szeptember 8. és 14. között Szegeden tartandó hőlégballonvilágbajnokságra. A sportág legrangosabb versenyére érkeznek résztvevők Ausztráliától Kanadáig, így Japánból, Kínából, Indiából, Brazíliából vagy a korábbi világbajnokság élvonalában végzett Egyesült Államokból. Először indulnak vb-n Kolumbia, Egyiptom, Izrael és Örményország pilótái. (MTI)

Nem teljesülő feltételek

(Folytatás az 1. oldalról)

a közúti, vasúti infrastruktúrát, korszerű reptereket, karban tudja-e tartani ezeket. Az eddigiek alapján elmondható, hogy nem, az úthálózat modernizálásával, kiterjesztésével eddig minden kormány kudarcot vallott. Az optimális közúthálózat egyik feltétele sem teljesül, ma sem. Nincs jól összekötött úthálózat, ami fontos ahhoz, hogy könnyen elérhető legyen minden terület. A forgalom szempontjából a létező útvonalak nem hatékonyak, képtelenek minimalizálni a torlódásokat és a menetidőt (elég, ha Brassó és Bukarest közötti szakaszra gondolunk, hétvége, ünnepi időszakban). Az útviszonyok nem kellően biztonságosak, nem is annyira a jelzések, mint inkább a burkolat és sebességhatárok szempontjából. Az meg már luxuselvárás lenne, hogy fenntartható megoldásokban gondolkodjanak, úgymint környezetbarát anyagok felhasználása vagy a zöldinfrastruktúra. A rugalmas tervezés, ami képes alkalmazkodni a változó forgalmi és környezeti feltételekhez, csak vágyálom, legalábbis időfaktor szempontjából, hiszen egy tervezési folyamat hónapokba telik.

A rossz hír az, hogy a helyzet nagymértékben nem fog változni, legalábbis a szállítási miniszter nyilatkozatai ismeretében ez a tippünk. Sorin Grindeanu szerint Románia teljes mértékben felhasználta az infrastrukturális fejlesztésekre rendelkezésére álló uniós alapokat a 2014–2020-as pénzügyi időszakban, és 70 milliárd euróra volna szükség az infrastruktúra fejlesztésére, amiből jelenleg mintegy 40 milliárd euró biztosított.

Josep Borrell: Legfontosabb az Irán és Izrael közötti helyzet elmérgesedésének elkerülése

Legfontosabb az Irán és Izrael közötti helyzet elmérgesedésének elkerülése és a megfelelő válasz megtalálása az Izraelt ért iráni támadásra – jelentette ki Josep Borrell uniós külügyi és biztonságpolitikai főképviselő Strasbourgban szerdán.

Az Európai Parlament plenáris ülésének az április 14-én Izraelt ért iráni támadásról tartott vitáján Borrell hangsúlyozta, hogy a támadás az eskaláció veszélyét hordozza magában a már amúgy is feszült helyzetben lévő régióban. A helyzet rendkívül ingatag, bármelyik fél rossz helyzetfelmérése a konfliktus elmérgesedéséhez vezethet – hívta fel a figyelmet.

„Szakadék szélén vagyunk, de talán

egy lépést sikerült onnan visszalépni azzal, hogy sem Izrael, sem Irán nem használta fel az atrocitásokat a helyzet további elmérgesedésére” – fogalmazott Borrell, majd hozzátette: a régióban kialakult feszültség ennek ellenére rendkívül aggasztó, mindkét félnek önmérsékletet kell gyakorolnia.

Emlékeztetett, az uniós tagállamok külügyminiszterei elítélték az iráni támadást, és elkötelezettségüket fejezték ki Izrael léte és védelme mellett. Egyetértettek továbbá abban, hogy az EU használni fogja a már érvényes, Iránt az Oroszországot drónokkal és rakétákkal ellátó tevékenysége miatt sújtó szankciós eszközrendszer. A szankciók azonban önmagukban nem fogják elretenteni Iránt, most a diplomáciai fellé-

pések ideje jött el – hangoztatta. A lehető leghatározottabb diplomáciai erőfeszítésekre van szükség a helyzet elmérgesedésének elkerülésére – hívta fel a figyelmet.

Az izraeli-palesztin konfliktussal kapcsolatban Borrell azt mondta, a szembenállásnak egyelőre nincs megoldása, de minden félnek arra kell törekednie, hogy béke és stabilitás legyen a régióban. Kijelentette: Európa hangjának józannak kell lennie. Fel kell lépnie az emberi szenvedés csökkentéséért, és elő kell mozdítania a békét, amely csak politikai eszközökkel és a kétállami megoldással, egy Izrael mellett létrejövő palesztin állam megteremtésével lehet elérni – tette hozzá beszédében az uniós diplomácia vezetője. (MTI)

Megkezdődött a 31. Tudományos Diákköri Konferencia A medicina más megközelítése

Nagy-Bodó Szilárd

Április 24-én délután megkezdődött Marosvásárhelyen a 31. Tudományos Diákköri Konferencia. Az eseményen 270 tudományos dolgozatot fognak bemutatni az egyetemi hallgatók, akik nemcsak Erdély minden részéről, hanem a határokon túlról is eljöttek az eseményre. Ez a szám rekordnak számít a tudományos rendezvény történetében.

A diákokat 24 különböző szekcióba osztják be, ezáltal lefedve az összes orvosi szakágat, továbbá két gyógyszerészeti és egy fogorvosi szekció is lesz. A leg-

jobb tudományos dolgozatot bemutató egyetemistáknak lehetőségük lesz részt venni az Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK) is.

Emellett a marosvásárhelyi TDK esetében is számos szakembert hívtak meg előadást tartani. Ezekre az eseményre nemcsak a diákok, hanem minden érdeklődő ingyenesen ellátogathat, regisztráció nélkül, az egyedüli korlát a terem befogadóképessége. A szombatig tartó esemény részletes programját a tdk.mmdsz.ro honlapon lehet megtekinteni.

A következő napokban is tájékoztatjuk olvasóinkat az eseményről.

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

Új szén-dioxid-megkötő módszer tesztelését kezdi meg az OMV-Petrom

A tesztelést a Ploiești közelében található Petrobrazi kőolajfinomítóban végzik. Az OMV Petrom közleménye szerint a tesztelés júniusban kezdődik, és a tervek szerint négy hónapig tart.

A tesztelő berendezés három egységből áll. Az első megkötő a szén-dioxidot a jelenleg használatos eljárásoknál hatékonyabb technológiával.

A második egység nagy tisztaságú szén-dioxidot állít elő, a harmadik pedig kálium-formiáttá (HCO₂K) alakítja át. Ezt a vegyületet egyebek között szintetikus üzemanyagok előállításához használják.

„Szeretnénk aktívan hozzájárulni Románia dekarbonizációjához. (...) Olyan innovatív technológiát tesztelünk, amely új perspektívát nyit a kibocsátott szén-dioxid megkötésére és magas színvonalú terméké alakítására illetően” – idézte az economica.net Radu Capraut, az OMV Petrom

igazgatótanácsi tagját. A tesztelés három országban, Dániában, Romániában és Görögországban zajlik, az uniós forrásból finanszírozott ConsenCUS innovációs projekt keretében.

A technológiát sikerrel tesztelték egy dán cementgyárban, a későbbiekben pedig egy görög magnéziumfeldolgozó gyárban fogják az economica.net információja szerint.

A ConsenCUS 19 egyetemet, kutatóintézetet és vállalatot tömörítő konzorcium. A négyéves kifizetési idejű projekt 2021-ben indult, az Európai Unió Orizont 2020 programja keretében finanszírozzák. Az OMV Petrom Délkelet-Európa legnagyobb kőolajipari cége.

A vállalat többségi tulajdonosa az osztrák OMV Aktiengesellschaft, további 20,7 százalékos részvénycsomag a bukaresti kormány tulajdonában van, 22,5 százaléki pedig romániai magánnyugdíjpénztáraké. (MTI)

Húsvétig kézbesítik a nyugdíjakat, ha lesz pénz a Román Posta számláin

A Román Posta az ortodox húsvét előtt kézbesíteni tudja a nyugdíjakat, ez azonban attól is függ, hogy mikor érkezik meg számlájára a pénz – nyilatkozta szerdán a vállalat vezérigazgatója.

Valentin Ștefan sajtótájékoztatón beszélt erről, leszögezve, hogy a Román Posta rendelkezik a nyugdíjak korábbi kézbesítéséhez szükséges logisztikai kapacitással.

„Mindez azonban attól függ, hogy mikor érkezik meg a pénz a számlánkra az Országos Nyugdíjpénztártól, az államkincstártól, a munkaügyi minisztériumtól. Megérkezésének függvényében tudni fogjuk, hogy behívjuk-e az alkalmazottainkat dolgozni a munkaszüneti napokon vagy sem, akár május 1-jéről, akár május 3-áról legyen szó” – mondta a vezérigazgató.

Közlése szerint a Román Posta

számláira általában a hónap vége előtt néhány nappal szokott megérkezni a nyugdíjpénz.

Leszögezte, ha április 26-án, pénteken megérkezik a számlára az összeg, a nyugdíjakat a megszokottnál korábban kézbesíthetik. De ha csak hétfőn utalják az összeget a számlára, akkor is kézhez kapja valamennyi nyugdíjas a juttatását még húsvét előtt – tette hozzá Valentin Ștefan.

A Román Posta vezérigazgatója szerint országszerte körülbelül 14 ezer postai dolgozó vesz részt a nyugdíjkézbesítés folyamatában, közülük mintegy tízezer postások.

Marcel Ciolacu kormányfő kedden felkérte Simona Bucura-Oprescu munkaügyi minisztert, intézkedjen arról, hogy a nyugdíjasok még az ortodox húsvét előtt kapják meg a nyugdíjukat. (Agerpres)

Nőtt az RMDSZ önkormányzati jelöltjeinek támogatottsága

Több mint egy százalékponttal emelkedett az RMDSZ önkormányzati jelöltjeinek támogatottsága áprilisban az egy hónappal korábbi adatokhoz képest – derült ki az INSCOP közvélemény-kutató helyhatósági választásokkal kapcsolatos friss felméréseiből, amelynek eredményeit szerdán tették közzé.

A News.ro hírportál által megrendelt, április 10. és 20. között telefonos módszerrel, 1100 fős országos mintán végzett felmérés szerint az RMDSZ önkormányzati jelöltjei a romániai pártválasztók 5,3 százalékának támogatására számíthatnak a márciusban mért 4 százalékkal szemben.

Az EP-választással egy időben, június 9-én tartandó romániai ön-

kormányzati választásokon továbbra is a Szociáldemokrata Párt (PSD) számíthat a legtöbb szavazatra, de támogatottsága – a márciusi 30,6-ról – 28,4 százalékra csökkent. Több mint egy százalékpontot erősödött viszont koalíciós partnere, az európai néppárti tagssággal rendelkező Nemzeti Liberális Párt (PNL), amelynek önkormányzati jelöltjeire most a pártválasztók 26,7 százaléka adná voksát (a márciusi 25,6 százalékkal szemben).

Az EP-voksolásról kedden közölt adatsorhoz hasonlóan 3 százalékpontos visszaesést mutat az INSCOP áprilisi felmérése a Románok Egyesülését Szövetség (AUR) önkormányzati jelöltjeinél.

A többi parlamenti erő által szél-

sőségesnek tartott párt támogatottsága 14,4 százalékra csökkent, és az AUR-ból kizárt Diana Șoșoacă által alapított másik nacionalista alakulat, az SOS Romania is veszített népszerűségéből: most 3,7 százalékon mérték a márciusi 4,3 százalékhöz képest.

A szintén ellenzékben lévő Egyesült Jobboldal Szövetség (ADU) önkormányzati listái a márciusinál egy százalékponttal nagyobb, 10,8 százalékos szavazatarányra számíthatnak.

A megkérdezettek 19,4 százaléka nem tudta vagy nem akarta megmondani, melyik pártot támogatná az önkormányzati voksoláson. A pártválasztók 32,3 százaléka jelezte, hogy más-más pártra szavaz az önkormányzati, illetve EP-választáson. (MTI)

Irokézek Erdélyből

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

A minap egy írópárost hallgattam végig a színház kistermében. A közönség – olvasók és rajongók serege – töltötte meg a menedékes termet. Fiatal irodalomtörténész kérdezte őket életükről, az alkotás műhelyükről, és a házaspár feleleteiből igazán vonzó kép alakult ki az irodalomból élő magyarokról. Vagy pontosítsunk: a sikeres irodalomművelekről, a szellemi élet kiválóságairól. Küzdelmekről, felemelkedésről, vitákról beszéltek, könyvekről, versről, érzelmekről, sikerekről, kiadókról, kéziratokról, a regényírás technikájáról, hitről és gasztronómiáról, tervekről és laptopba rejtett kéziratokról.

Az írók írásból élnek. Ha úgy tetszik, ez a polgári foglalkozásuk. Ebből gyermeket neveltek, élnek, utaznak, írnak. Kiküldetés vár rájuk. Díjakat nyertek, ösztöndíjakat nyertek el. A versek az életük felén

már gyűjteményes fokok kötetben jelennek meg. A köteteket elkapkodták a versolvasók, ritkaság, antikvárium csemege egy-egy régebbi kiadványuk. Beérkezett emberek, akiket Erdélyben is ismernek. A Hivatalosság nem rajong értük, jelzi ezt az is, hogy a Népszavában vagy a Nők Lapjában jelennek meg apróbb írásaik, irodalmi publicisztikájuk, verseik. Ez nem baj – csupán tünetjelző érték bír.

Erdélyből települtek át még gyermekfővel, mert családjuk úgy érezte, hogy a Ceaușescu taposia, végigtapsolt Romániában elfogyott köröttük a levegő. Egyikük apja fogorvos, egyetemi oktató, a másiké egyetemi tanár, a biológiai tudományok doktora, könyvet kiadó, mindkettő neves erdélyi szellemi di-

nasztia leszármazottja harmad-negyediziglen.

Igen, szóltak az áttelepülés nehézségeiről, hogyan élték meg a magyar végeken – nem Budapesten – a beilleszkedést, a szellemi pokol-

járás lépcsőfokait, a fővárosi ablaktalan albérlet reményre feljogosító hónapjait. Barátokra, mentorokra tettek szert, kézírataikat végül elfogadták, kiadták, majd maguk is fordítók és fordítottak lettek. Mü. Több nyelven/nyelvben ismerősök. Van terük a publikáláshoz, nem kell kuncsorogniuk támogatásért, pályázatok bizonytalan kimenetelét, döntőbírák

izlésbeli és irodalmon kívüli elvárásaitól, szeszélyétől nem függenek.

És bennem ekkor és ott fogalmazódott meg a kíváncsiság: ha itthon maradnak, ha itt érik meg a rendszerváltás utáni időket, mindezt el tudták volna érni romániai magyar íróként? Vajon nem kellene valamilyen polgári foglalkozás (mérnök, tanár, táncoktató, vízvezeték-szimulátor) után nézniük, és az írás csak a második műszak?

Tévedés ne essék, én hiszek az erdélyiségben, és hiszek az erdélyi emberek tehetségében. A házaspárban megvolt minden adottság a kitöréshez, a kiváláshoz, sikerhez, irodalmi vénájuk velük született ritka és szép adottság. Másnak is tulajdona, vagyona ideháza, bizonyosság erre a tizedévenként fel-

rajzó kezdő irodalmárok évjáratai, az irodalmi folyóiratokat megtöltő alkotások, kísérletek.

De vajon ugyanilyen sikeres, hódító lett volna könyveik sora, tehetségük, szorgalmuk jutalma, elismertségük, senkivel össze nem téveszthető látásmódjuk, igéik és töprenkedéseik? Korrajzuk és válszaik a kor kihívására? Elkapkodják az olvasók vásáron és vásáron kívül az irodalmi szakácskönyvet és az évente napvilágot látó versesköteteket a mindenség kisvilágáról? ... Ha itthon maradnak Kolozsvárott vagy Vásárhelyt...?

Nem akarok erre felelni. Feleljen az olvasó. Én csupán analógiaként kérdezem, hogy Tamási Áron összmagyar sikere, Áprily Lajos, Jékely Zoltán, Makkai Sándor vagy Sütő András elismertsége, színpadi játszótsága hol lenne Budapest irodalmi-színházi élete, igényése nélkül?

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Gyümölcsfészek a Nyárádmente szívében

Az ország legnagyobb rebarbaraültetvénye

Az ország legnagyobb rebarbaraültetvényét telepítette tavaly Nyárádszereda határában Kacsó István, akit nem kell bemutatni a nyárádmentieknek, hiszen a nyárádszeredai önkéntes tűzoltóság mozdítórugójaként és parancsnokaként szinte nincs település, ahol csapatával ne segédkezett volna az emberi élet és a lángok miatt veszélybe került javak mentésében. Mivel István évek óta gazdálkodik is, sokan előszeretettel keresik a saját, valamint a partnerei gazdaságából származó egészséges gyümölcsöket, amelyeket idénben nyárádszeredai portája előtt értékesít. Tavaly Gyümölcsfészek néven nagyszabású projektbe kezdett társával együtt. Nyárádszereda határában a több mint hathektáros területből egy hektár rebarbaraültetvény lett, emellett zamatos eper, málna, fekete és piros ribizli, cseresznye, kajszibarack, de még nyárádmenti görög- és sárgadinnye is terem majd a festői környezetben fekvő Gyümölcsfészekben.

Menyhárt Borbála

A nyárádszeredai Kacsó István 2011-ben kezdett kertészkedni a Nyárádmentén, a többi között bogys gyümölcsök, valamint egy időben laskagomba-termesztéssel is foglalkozott. Emellett éveken át segített nyárádmenti termelőknek áruik értékesítésében. 2016-ban végezte el a Budapesti Corvinus Egyetem Nyárádszeredába kihelyezett kertészmérnöki szakát. Ezt követően, egyéb teendők miatt, egy ideig háttérbe szorult az életében a kertészkedés, ezért, ahogy fogalmaz, a Gyümölcsfészek valójában egy újakezdés, a régi tervek, álmok folytatása.

12 ezer rebarbararizómát ültettek el

Kacsó Istvánnal a Nyárádszereda határában lévő területen beszélgettünk, a rebarbaratövek között, és már az elején elárulja, szinte nem telik el úgy nap, hogy ne menjen ki az ültetvényre, megnyugtató számúra a természet közelsége, a környéket uraló csend, nyugalom.

Mint mondta, a hat és fél hektár területből egy hektárt a tavaly beültettek 12 ezer rebarbararizómával, a töveket István Németországból rendelte, három fajtát ültetett azért, hogy lássa, melyik az, amely az itteni mikroklímát és talajminőséget a legjobban bírja.

Érdeklődésünkre, hogy miért esett a választás éppen a rebarbarára, a kertészmérnök rámutatott, ez a növény valójában ritka Maros megyében, de Romániában is, hiszen egy-két kivétellel az országban nincsen rebarbaraültetvény, és a megélvők is legtöbb nyolc-tíz árny területen fekszenek. A növény tulajdonképpen Ázsiából származik, majd amikor Európába került, elsősorban az angolszász konyhában használták. Erdélyben a régi szász falvakban termesztették inkább, a szászok révén vált ismertté, akik vitaminforrásként előszeretettel használták, leves, kompót, lekvár, valamint húshoz illő savanykás szósz készült belőle, de gyakran téli élelmezésként is. Környékünkön is előfordult, hogy a háztáji gazdaságokban termelt egy-két szár, de sokan nem ismerik a rebarbarát, nincsenek tisztában annak értékével

– állítja Kacsó István. Mint mondta, van egy partnere Szászánadon, aki mintegy tíz éve telepített legelőszőr nyolc ár területen rebarbarát, és azt tapasztalja, hogy évről évre egyre nagyobb a kereslet iránta. A nyolc árny területéről évente 2-2,5 tonna rebarbaraszárát tud értékesíteni, üzletlancok is érdeklődnek iránta, illetve három-négy éve Temesvárra, egy sörmanufaktúrának is küld bizonyos mennyiséget, ahol rebarbara ízesítésű kézműves sört is készítenek. Kacsó István segít a termék népszerűsítésében, évek óta részt vesznek Szászánadon az évente megszervezett rebarbarafesztiválon, és ott is tapasztalja, hogy mekkora érdeklődés van a növény iránt.

– A tavaly ültették be a területet, és legalább két évre van szükségük a rizómáknak, hogy annyit erősödjenek és fejlődjenek, hogy egy szezonban legalább háromszor tudjunk „aratni”. Tövenként egy aratásnál kb. három szárát szedünk le, a többit hagyjuk, hogy még nőjön. Két év kell tehát ahhoz, hogy a növénykultúra annyira megerősödjön, hogy gazdaságossá váljon, és értékesíthessük. Ez a két év a rendelkezésünkre áll ahhoz, hogy piacot keressünk, és népszerűsítsük a terméket – vázolta fel a terveit Kacsó István. Idén a Nyárádszeredában sorra kerülő nemzetközi rebarbara-Karikatúráversenyt fesztiválszerű eseményként képzelik el, már fognak tudni adni például a háziasszonyoknak rebarbaraszárát, és díjazni szeretnék azokat az innovatív ötleteket, amelyek a rebarbara még újszerűbb feldolgozási módjait mutatják be, ugyanakkor a nagyközönség meg tudja majd kóstolni a különféle rebarbarakészítményeket.

A Nyárádszereda határában lévő már így is az ország legnagyobb rebarbaraültetvénye, ellenben Kacsó István elárulta, az első elképzelés az volt, hogy három hektárt ültessenek be, viszont akkor lett volna a befektetés, hogy egyelőre maradtak az egy hektárnál. A rebarbara nem annyira igényes növény, egy rizóma akár nyolc-tíz évig is egy helyben maradhat, de utána annyira elvénül, hogy ki kell szedni, fel lehet darabolni, és egy tőből akár tíz-tizenkét rizómát is lehet nyerni, tehát lehet frissíteni, bővíteni a telepítést, ami már nem jár akkora költséggel.

Több tonna termésre számítanak

A rebarbaraültetvény közvetlen szomszédságában jókora területen gyümölcsös fekszik cseresznye-, őszibarack- és kajszibarackfákkal, nem messze tőlük pedig a málna-, eper-, ribizli-, görög- és sárgadinnye-ültetvényt mutatta meg Kacsó István. A gyümölcsfacsemeték és a tövek kiválasztása tervszerűen történt, olyan fajtákat rendelt, amelyek jól bírják az itteni talajt és időjárását, kései virágzásúak, hogy a fagyok ne tehesenek kárt bennük.

Kacsó István több mint másfél évtizedes értékesítési tapasztalattal maga mögött indította el a Gyümölcsfészek projektet, és bár van

partnere a vállalkozásban, István hozza a tudást és a tapasztalatot, ugyanis amellett, hogy kertészmérnöki végzettséggel rendelkezik, sokáig értékesítésben dolgozott, majd gyümölcsök termesztésével és értékesítésével is foglalkozott, és segít a partnereknek a mai napig.

Évekkel ezelőtt a szamóca-termesztés terén a cserefalvi Bartha Jenővel úgymondott üttörők voltak a térségben. Nagyon rövid idő alatt egyre nőtt a kereslet a gyümölcsök iránt, mivel az emberek tudták, hogy ezek házias, helyi termékek, és odafigyelnek arra, hogy milyen vegyszereket használnak. A vásárlók megbíznak bennük, így évről-évre nő a kereslet. A cserefalvi termelővel már 12 éve összedolgoznak, szezonalban próbálnak munkaerővel, valamint az értékesítésben is besegíteni.

Bár a környéken nincs hagyománya, a Nyárádmentén egyre többen fognak neki a dinnyetermesztésnek. Kacsó István megjegyezte: a tavaly sárga- és görögdinnyét is termesztettek, és nagyon jó lett a termés, 35-40 árt ültettek be dinnyével, és kb. tíz tonna lett. Az idén közel egyhektáros dinnyeültetvény van előkészítve, olyan fajtákat választott, amelyeket már kipróbáltak a környéken, és megbizonyosodott, hogy az itteni talajminőséget és éghajlatot is bírják. Ha idén is jó termés lesz, az egy hektárról akár ötven tonna körüli mennyiség is várható.

– Sokan jelezték a tavaly, hogy augusztus elejéig, amíg mi meg nem jelenünk a dinnyével a kapu előtt, nem veszik meg a piacokon kínált dinnyét, azt mondják, ennek más az állaga, roppanósabb a húsa, tényleg zamatos, és tudják, hogy

visszafogottak vagyunk a vegyszerelés terén – tette hozzá.

Tavaly márciusban István hozott a Gyümölcsfészekbe Magyarországról 240 facsemetét, ebből kilencven cseresznye, száz őszibarack, a többi pedig körte. A gyümölcsfák fölé oszlopokra rögzített jégfalat húznak ki, hogy védjék majd a termést az időjárás viszontagságaitól, valamint a seregélyektől.

Az eper ottjártunkkor már virágzott. A palántákat a tavaly nyáron hozatták Olaszországból, ebből is több fajtát, és összesen több mint 12 ezer tő epre ültettek el.

A fólia alatt csepegtetőrendszer üzemel, így a víz mellett a tápanyag-utánpótlást is tudják biztosítani a növénynek – mutatta Kacsó István, aki szerint nem az a lényeg hogy megkészezzék a mennyiséget, hanem hogy tényleg egészséges gyümölcsöt szedjenek le a tövekről. Lehet, hogy nem lesznek méretesek az eperszemek, a fontos az, hogy zamatos, izes gyümölcsöt biztosítsanak a vásárlóknak. Az eper mellett kétezer tő málna, illetve fekete és piros ribizli is került a Gyümölcsfészekbe, szedret csak kétszáz tővet ültettek, mivel eziránt nincs akkora kereslet.

Annyit termesszünk, amennyit frissen el tudunk adni

– Az elképzelés az, hogy olyan mennyiséget termesszünk, amit frissen el tudunk adni – hangsúlyozta Kacsó István, aki a friss, zamatos gyümölcsöket Nyárádszereda Marosvásárhely felőli bejárata közelében lévő otthona előtt értékesíti, a vásárlók ismerik, tudják, hogy hol találják a termékeiket. Talált már gazdára a kapuban öt tonna eper, két-három tonna cseresznye.

Istvánnak azonban további tervei is vannak, új értékesítési helyszínen is gondolkodik, Nyárádmagyaros után, a Szováta felé vezető út mentén, ahol egy lángosos is üzemel, kiváló helyszín lenne arra, hogy nyárádmenti gyümölcsöt vásárolhassanak az ott áthaladók. Emellett majd Szedd magad-szerű nyílt napot is tervez, amikor valamelyik gyümölcsnek szezonja van, szeretne fogadni az ültetvényen családokat.

A munkaerő kapcsán a kertészmérnök elmondta, az önkéntes tűzoltó alakulat parancsnokaként sok fiatal foglalkozik, akik előszeretettel vállalnak alkalomadtán munkát a Gyümölcsfészekben, illetve emellett van állandó munkaerő is, amire szezonban lehet számítani. Általában, amikor ültetés van, több fiatal beszervez, és azt tapasztalja, hogy a szülők is örülnek ennek, hiszen tudják, hogy a gyerekek jó helyre megy, hasznos dolgot csinál, és még pénzt is kap érte.

Fotók: Nagy Tibor

Tizenhét kis tehetség állt színpadra

Mesebeli kalandozás a versek, dalok világában

Valóságos mesevilágba kalauzolták szombaton a lelkes és rendkívül találmányos pedagógusok a kis óvodásokat, akik részt vettek az Ó, ha cinke volnék című szavaló- és gyermekdal-vetélkedő megyei szakaszán.

Menyhárt Borbála

A megye különböző részeiről tizenhét tehetséges kis óvodás szavalt és énekelt szombaton a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház mesebeli királysággá varázsolt színpadán, ahol immár negyedik alkalommal szervezték meg az Ó, ha cinke volnék szavaló- és gyermekdal-vetélkedőt. A megyei döntőbe jutott óvisok, azaz a választott vershez, dalocskához illő jelmezbe bújt gombák, kiségek, sünik, cirmos cicák, építőmesterek Szivárvány király fakóvá vált birodalmába csöppentek, és segítettek a Szivárvány király bőrébe bújt *Herbeth Szilárd* óvó bácsinak, a királynévá vált *Fazakas-Kató Klára* óvó néninek és az okos leánynak, akinek a szerepét *Gagy Szende* óvónő öltötte magára, újra színpompássá varázsolni és megtölteni élettel a királyi udvart.

Ahogy a színek kavalkádja nélkül fakó és kietlen a tavaszi táj, úgy kietlen és pusztasághoz hasonló emberek nélkül a világ, hiszen a tehetséges emberek Isten ajándékai, akik szebbé varázsolják az életünket. A mai napon őket ünnepeljük, a szép és tehetséges, ragyogó tekintetű gyerekeket, akik színt lopnak a mindennapjainkba – köszöntötte *Fazakas-Kató Klára* óvónő a szülőket, pedagógusokat és az aprónépet. A gyermekek a kezdeti izgalom után egyre bátrabban és magabiztosabban adták elő verseiket, dalaikat, és ezáltal a mesebeli Fakó király által fakóvá tett Szivárvány király

birodalmában segítettek életre kelteni az aranytulipánt, a pipacsot, megszólaltatták az aranymálkót, a citromsármányt, visszavarázsolták és újra a kertbe röptették a színes szárnyú pillangókat mindaddig, amíg a birodalom kertje ismét megtelt élettel. Az aprónépet, de még a felnőtteket is magával ragadó mesebeli forgatókönyvről és díszletről a szervező óvónők, *Szucher Zsuzsanna*, *Cseh Emőke*, *Muresan Réka*, *Frunza Katalin*, *Iszlai Réka* és *Szathmáry Andrea* gondoskodtak.

A gyerekek előadását *Kovács Júlia*, a magyar tagozatú óvodai oktatásért felelős tanfelügyelő, valamint *Sükösd Anghela* és *Török Katalin-Csilla* óvodapedagógusok értékelték. A díjazást megelőzően *Kovács Júlia* elismerően szólt a gyerekekhez, amiért ilyen bátran közönség elé álltak. Mint mondta, az 5-6 éves gyerekek esetében nem a versenyztetés a cél, hanem az, hogy próbálkozzanak, kipróbálják magukat új helyzetekben, akárcsak a mesében a vándorlegény.

A gyermek lelke tiszta lap. Gondold meg jól, mivel írja tele a könyv, amelyet a kezébe adsz – idézte *Móricz Zsigmond* szavait a

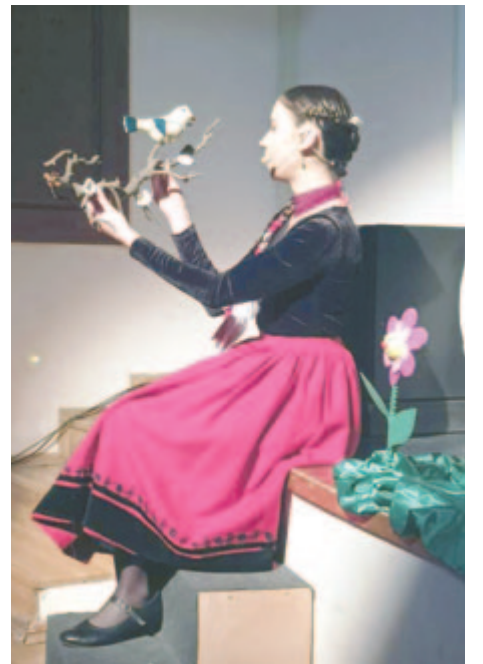
szaktanfelügyelő, kiemelve, mennyire fontos, hogy a gyerekek már zsenge korban verseket, meséket hallgassanak, mesekeretben játsszanak és sokat énekeljenek.

Ezért a vetélkedő fő célja a kis tehetségek felismerése és az adottságok képességekké fejlődésének az ösztönzése, a bátorság, a kitartás, valamint a logika és a gondolkodási képesség fejlesztése a gyermekversek és gyermekdalok által, ugyanakkor a gyermekversek megszerettetése és közelebb hozása a gyerekekhez, hogy a vers ne egy becsukott kötetben álljon a polcon, hanem testet öltönnön szavalt, illetve megzenésített változatban is – világított rá a szaktanfelügyelő, aki szerint a versenyen minden gyere-

rek győztes lett, hiszen tapasztalatokat szereztek, mesebeli próbákat álltak ki, valamint részt vettek egy hangulatos, közös játékban is.

A zsűritagok a pontozáskor értékelték egyebek között a szövegválasztást, hogy illik-e a választott mű a gyerek korához és alkatához, érti-e a gyerek a tartalmat és a mondanivalót, ugyanakkor odafigyeltek a mimikrára és a gesztusokra is. A szavalók közül I. helyet érdemelt ki *Béres Ábel* a marosvásárhelyi 8-as számú normál programú óvodából, II. helyezést ért el *Veres Petra* a marosszentkirályi napközi otthonból, valamint *Szép Előd Olivér* a marosludasi Elvarázsolt Házikó óvodából. A III. helyet a zsűri *Kolozsvári Borókanak*, a marosvásárhelyi 10-es számú napközi otthon kis óvodásának, valamint az erdőszentgyörgyi napközi otthonból érkező *Ambrus Ilkának* ítélte oda. Dicséretben részesültek: *Székely-Nagy Dávid* (Manpel napközi otthon), *Hadnagy Anna-Sára* (Manóház napközi otthon, Dicsőszentmárton), és *Rácz Ádám* (marosfelfalui normál programú óvoda).

A gyerekdalokat előadók közül I. helyezést ért el *Barabás Hanna-*

Larissza (Dózsa György-i napközi otthon), II. helyet érdemelt ki *Deák Nóra* (marosszentkirályi napközi otthon), a III. helyet pedig *Demeter Petra Majának* (10-es számú napközi otthon, Marosvásárhely), valamint *Török Róbertnek* (Dr. Nyulas Ferenc Általános Iskola, Nyáradremete) ítélte oda a zsűri. Dicséretben részesült: *Bíró Ajna* (Deák Farkas Általános Iskola, Nyáradszereda), *Toth Antónia* (Manpel napközi otthon), *Hadnagy Laura-Heléna* (Manóház napközi otthon, Dicsőszentmárton), *Zilahi Dóra* (Elvarázsolt Házikó, Marosludas), és *Sütő-Gyúri Nóra* (Kemény János Általános Iskola, Marosvécs).

Fotók: Szucher Zsuzsanna

A romániai egészségügyi intézmények jelentős többsége nem végez terhességmegszakítást

A Független Szülészeti Szövetségének márciusban közzétett felmérése szerint a szülészeti és nőgyógyászati osztályokkal rendelkező romániai egészségügyi intézmények közel 58 százaléka nem végez terhességmegszakítást – tette közzé nemrég az Agerpres hírügynökség.

A kutatásba bevont 959 állami, illetve magánkórház és -klinikák közül 552 (57,55 százalék) nem végez abortuszt, 66 (6,88 százalék) pedig vagy gyógyszeres abortuszt biztosít a magzat kilencedik hetéig, vagy sebészeti terhességmegszakítást a tizennegyedik hétig, vagy mindkettőt. Ugyanakkor 142 egészségügyi intézmény (14,8 százalék) végez abortuszt kérésre, de csak a terhesség korai stádiumában (a magzat 5-7. hetéig a gyógyszeres és 7-10. hetéig a műtéti terhességmegszakítás esetén).

A felmérés szerint az állami egészségügyi intézmé-

nyek 80 százaléka nem végez abortuszt, vagy nem válaszolt a feltett kérdésre – írja az Agerpres hírügynökség.

A felmérésből az is kiderül, hogy a terhességmegszakítást nem végző kórházak és klinikák 90 százaléka nem irányítja át az abortuszt kérő nőt más egészségügyi intézménybe, annak ellenére, hogy ezt a kötelezettséget az orvosok etikai kódexe kifejezetten előírja.

Az adatok szerint az abortusz nem olcsó beavatkozás: a gyógyszeres terhességmegszakítás ára 1800 lejig, a műtétié pedig 4800 lejig terjed. Még a szexuális erőszak áldozatainak is fizetniük kell ezért az orvosi szolgáltatásért.

A telefonos felmérés 2023 novembere és 2024 februárja között készült 959 olyan állami és magán egészségügyi intézmény (klinikák és kórházak) megkérdezésével, amelyek szülészeti és nőgyógyászati osztályokkal rendelkeznek.

Idén is nőtt a családon belül elkövetett erőszakos cselekmények száma

Idén januártól március végéig Romániában 28 838 családon belüli erőszak esetében járt el a rendőrség, és 2945 távollattási parancsot adott ki, amelyek közül 1178-ból lett bírósági távollattási végzés.

Az országos rendőr-főkapitányság szombati közleménye szerint a családon belüli erőszak körébe tartozó bűncselekmények száma 2,4 százalékkal 13 307-ről 13 628-ra nőtt a múlt év azonos időszakához képest.

Ezek közül 7518 bűncselekményt városon, 6106-ot falun követtek el – írta az Agerpres. A bűntettek közül a legtöbb (8105, vagyis 59,5 százalék) ütlelés és egyéb erőszakos tett volt, 1729 (12,7 százalék) fenyegetésnek minősült.

A családon belüli erőszakot elkövetők száma 13 867-re, az áldozatoké 14 410-re nőtt az idei első három hónapban. Az áldozatok közül 2507-en férfiak, 9641-en nők, 2262-en kiskorúak voltak. A vizsgált időszakban a bántalmazók 191 esetben szegték meg az ideiglenes távollattási parancsot.

A rendőrségi közleményből az is kiderül, hogy januártól márciusig 341 agresszort köteleztek elektronikus nyomkövető viselésére.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Töltött krumpli

Négy nagyobb krumplit héjában megfőzök, majd még langyosan hosszában kettévágom. A belsejét kikaparom, össze-töröm és félreteszem. 1/2 kg darált marhahúst megsózok, borsozok, és három cikk zúzott fokhagymával, egy fej apróra vágott hagymával, egy kisebb lereszelt muokkal, egy szelet apróra vágott zöld kápiapaprikával, egy csokor apróra vágott zöldpetrezselyemmel, egy evőkanál kacsaszírral és két tojással alaposan összedolgozom. A kivájt krumplikat megtöltöm a húsmasszával. Egy tepsit sütőpapírral kibélelek, kivajazom, és egymás mellé helyezem a krumplikat. Kevés vizet töltök a tepsibe, és alufóliával lefedve, kb. 35 perc alatt készre sütöm őket. Két dl tejfölt három tojással felverek, megsózom, borsozom, ráöntöm a krumplikra, majd reszelt parmezánnal is megszórom, és még kb. 15 percig sütöm, fólia nélkül! Nagyon finom, kiadós és laktató étel.

Töltőtpaprika-leves darált csirke- és pulykahúsból

Hozzávalók: egy kg darált hús (csirke-pulyka), hat dkg rizs, három tojás, só, bors, egy kávéskanál piros paprika, egy fej hagyma apróra vágva, egy kávéskanál olívaolaj. Addig gyúrjuk a húsmasszát, amíg nem ragad, majd a megtisztított, megmosott paprikákat megtöltjük vele. Ha marad meg húsmasszánk, gombócokat formázunk belőle, és megfőzzük a paprikákkal együtt. Egy fej ökölnyi nagyságú zellergumót a reszelő apróbb felén lereszelek, egy nagy fej hagymát szintén, nagyon picit olajon átforgatom, feltöltöm kb. három l vízzel. Két nagyobb murkot, egy petrezselyemgyökeret, zellerlevelet, kávéskanálnyi szemes borsot, három cikk fokhagymát be-

leteszek. A zöldségeket nagyobb darabra vágom, vagy hosszában felszelelem. Amikor a víz forrni kezd, beleteszem a megtöltött paprikákat, a gombócokat, három leveskockát adok hozzá, majd lassú tűzön készre főzöm. Hat dl paradicsomlevet töltök hozzá, és összefőzöm. Végül egy nagyon vékony piros paprikás rántást készítek. Én vagdalt bazsalikomot is adok hozzá, de mivel nem mindenki kedveli az ízét, elhagyható. Sokan kedvelik kissé édeskesen, a családom cukor nélkül szereti, apróra vágott zellerlevéllel megszórva, kis chilikrémmel.

Amerikai rizspuffancs

10 dkg vaját 25 dkg vaníliaízű pehelycukorkával (marshmallow) együtt alacsony lángon addig keverünk, amíg teljesen krémes állagot kapunk. Hozzáadjuk egy lime reszelt héját, 20 dkg édes rizspelyhet, és alaposan összekeverjük. A jénai tálat kivajazzuk, beleöntjük a masszánkat, elsimítjuk a tetejét, majd egy órára a hűtőbe tesszük. Ha előtte bevagdaljuk, könnyebben és szebben fel tudjuk szeletelni. Mogyoróvaját, csokikrémet is kenhetünk a tetejére.

Kapros tökfőzelék

Két-három zsenge tököt meghámozunk, majd egy tálba lereszeljük, ha zsenge, akkor magostul. Egy fazékban egy kanál zsíron apróra vágott hagymát megpirítunk, kis kanál sót és három gerezd apróra vágott fokhagymát adunk hozzá, majd a lereszelt tököt. Kb. 1,5 dl vizet öntünk alá, örlött fekete borssal és ízlés szerint sóval ízesítjük. Lefedve kb. 15 percig pároljuk. Amikor már nagyjából elkészült, két dl tejjel keverjük el. Egy kis tálban három-négy kanál finomlisztet öt dl tejjel vagy vízzel simára keverünk, és ezután hozzáadunk egy doboz tejfölt is. Ezzel simára keverjük, majd a lassú for-

rásban levő főzelékünkhöz adagoljuk a habarást úgy, hogy közben állandóan kevergetjük. Habarhatjuk főzőtejszínnel is, én ilyenkor lisztet nem használok, és kellő vastagságúra főzöm. Ezután egy csokor kaprot apróra vágva hozzáadunk a főzelékhez, összeforraljuk kb. két perc alatt, és máris készen van. Ha túl sűrű, akkor tejet vagy vizet keverünk még hozzá. Ha viszont túl híg, akkor további kanál lisztet elkeverünk egy kevés vízzel, és ezt adjuk hozzá. A tűzről levéve egy jó kanál ecettel ízesítjük. Kóstoljuk meg közben, és ha szükséges, picit cukrot is tehetünk bele. Pörkölttel, kolbásszal, fasírttal, tojással fogyaszthatjuk. Számmomra önmagában, langyos friss házi kenyérral a legfinomabb!

Jó étvágyat kívánok!

Egykori szerhasználók tárják a fiatalok elé történetüket

Akadályok nélkül – kampány a kábítószer-használat megelőzéséért

Köztudott, hogy utóbbi években egyre nagyobb méreteket ölt a kábítószer-fogyasztás a romániai fiatalok körében, ezért a Családügyi, Ifjúsági és Esélyegyenlőségi Minisztérium széles körű kábítószerellenes tájékoztató kampányt kezdeményezett, amely április folyamán zajlott az ország 20 egyetemi központjában. Nemrég Marosvásárhelyen is megfordultak a tájékoztató körút résztvevői.

Menyhárt Borbála

Az Európai Bizottság által finanszírozott *Akadályok nélkül – A teljes igazság a kábítószerekről* elnevezésű kampány célja felhívni a 14–35 év közötti fiatalok figyelmét a kábítószer-fogyasztás és a függőség egyéb formáinak a következményeire. A kampánynyitó rendezvényen

Natalia Intotero családugyi miniszter elmondta, a kábítószer-fogyasztók kevesebb mint 5 százaléka tud megszabadulni ettől a szenvedélytől, egy részük belehal vagy börtönbe kerül. A kezdeti, ártatlanok tűnő kipróbálás könnyen olyan erős függőséggé válik, hogy az érintettek a végén bármit megtesznek a drogok beszerzéséért. A kampányban szerepet vállaló drogfüggő fiatalok a tapasztalataik megosztásával szeretnék felhívni a figyelmet a kábítószer-fogyasztás káros következményeire húsz romániai egyetemi központban. Kendőzetlen őszinteséggel beszélnek az életükről, mert meg szeretnék mutatni a társaiknak, hogy nem érdemes kipróbálni, mert ha csak egyszer kipróbáltad, foglyul ejt, és nagy árat kell fizetni érte – hangsúlyozta a miniszter.

Az április folyamán zajló drogellenes kampány keretében húsz romániai egyetemi központban –

Suceava, Iași, Bákó, Galac, Konstancia, Bukarest, Ploiești, Târgoviște, Pitești, Brassó, Nagyszében, Marosvásárhely, Kolozsvár, Nagybánya, Nagyvárad, Arad, Temesvár, Târgu Jiu, Petrozsény és Craiova – szerveztek figyelemfelkeltő eseményeket. A családugyi miniszter azt is elmondta, hogy a kampányban az orvosi, a szociális munkás és a pszichológiai karok hallgatói vettek részt, de olyan fiatalok is, akiknek sikerült leküzdeniük a függőségi problémáikat. A marosvásárhelyi eseményen zsúfolásig telt a Kultúrpalota fiatalokkal, akiknek lehetőségük nyílt meghallgatni az egykori kábítószer-használók tapasztalatait, valamint a megelőzés terén dolgozó szakemberektől szerezhettek információkat a kábítószer-fogyasztással járó kockázatokról, annak az egészségre és a mindennapi életükre gyakorolt káros hatásairól, valamint arról, hogy hol és hogyan kérhetnek

Fotók: Siguranta Muresenilor

segítséget, amennyiben szerhasználóvá váltak.

A kampány részeként ugyanakkor elindították a farabariere.ro honlapot, ahol számos egykori drogfogyasztó megdöbbentő történetével lehet megismerkedni, fiatalok állnak a kamera elé, és osztják meg részletekbe menően a történetüket, azt, hogy néha egy nem megfelelő társaság elegendő ahhoz, hogy rövid időn belül teljesen elvegyék az uralmat az életük felett, és eljussanak odáig, hogy szer nélkül nem tudnak létezni.

A legfiatalabb szerhasználó, akiről tudnak, 13 éves

Az Országos Kábítószer-fogyasztás Elleni Ügynökség 2022-es adatai szerint a 15–64 év közötti személyek 10,7 százaléka fogyasztott már élete során kábítószert, legálábbis kipróbálta azt, és 6 százaléka az utóbbi egy évben is kábítószerhez nyúlt. A legmagasabb arányban a 15–34 év közötti korosztály érintett a drogfogyasztás-

ban, és a legfiatalabb használó, aki bevallotta, hogy tudatmódosító szerhez nyúlt, 13 éves volt. A statisztikák szerint 2022-ben több mint háromezer kábítószer-fogyasztó kért segítséget, ami az előző évhez viszonyítva tízszeresére emelkedett. A statisztikák szerint harminc haláleset hozható összefüggésbe kábítószer-fogyasztással, ebből 25-ben túladagolás okozta a szerhasználó halálát. Az életüket vesztő drogfogyasztók átlagéletkora harminc év – derül ki a marosvásárhelyi esemény kapcsán közzétett adatokból. Sajnos a romániai valósághoz az is hozzátartozik, hogy a mai napig nincs elegendő központ, ahol a drogfüggők hozzáférhetnek a megfelelő terápiához.

A rendezvényt követően a miniszter meglátogatta Magyarózdón a szenvedélybetegségeket ellátó terápia központot is, ahol a Bonus Pastor Alapítvány szakembercsapata immár több mint 18 éve nyújt támogatást a függőségben szenvedőknek és családjuknak.

A tudós mártír utolsó éneke (2.)

Szilágyi Mihály

A kántor jól sakkozik! – szállt a hír szájról szájra a váci sakk-kedvelők körében. Brusznynai Árpád a sakktudásának köszönhetően, hogy mellőzöttsége ellenére a baráti köre egyre népesebb lett. Sőt, a sakktudásának köszönhetően a szerelmét is. A szellemi sport kedvelői gyakran meghívták magukhoz egy-egy agytornára. Egy ilyen meghívás alkalmával ismerte meg későbbi feleségét, Honti Ilonát. Az ismerkedésből 1953-ban házasság lett, egy évvel később meg egy Margitka nevű kislány lett a család szeme fénye.

A család Veszprémbe költözött, amint lehetősége nyílt Brusznynainak, hogy iskolában tanítson. Többek között zenét is oktatott, sőt – mint már előbb is volt szó róla –, nagy sikerrel vezette az iskola kórusát is.

A diákok hamar felismerték, hogy tanárunk nem akárki, igazi tudós. Így is viszonyultak hozzá. Óriási tisztelettel álltak tanárunk elé, aki nemcsak tantárgyakat tanított, hanem sokkal többet: hazaszeretetet, erkölcsi tartást, kitanítást, becsületet. Ez volt a legnagyobb bűne később, hogy nem megalkuvó, besúgó szerepre nevelte a fiataliságot.

1956-ban Brusznynai Árpád a forradalom aktív résztvevője volt. November 1-jén beválasztották a veszprémi forradalmi tanácsba elnöknek. Tüzeslelkű fiatalok, egyetemisták tartoztak a „fennhatósága” alá. Elképzelése az volt, hogy a forradalmat, a változást vérdíjazat nélkül kell véghezvinni, mert a vér mindig gyűlöletet szít. A fiatalok fegyvert követeltek, Budapestre akartak menni segíteni. Brusznynai megtagadta tőlük ezt a lehetőséget, mondván: a szüleik tanulni küldték őket az egyetemre, nem pedig hősi halált halni. Haragudtak is rá ezért a fiatalok! Gyá-

vának, megalkuvónak, bátortalannak és még ki tudja, minek nevezték. Brusznynai pedig kitarított, nem engedte a fiatalokat olyan helyre, ahol életveszélyben lettek volna.

Veszprémében történt, hogy a forradalmi hangulatban feltüzeseedett városi felkelők elfogtak jó pár gyűlölt ÁVH-s vezetőt. Már-már azon voltak, hogy agyonverik őket, de megérkezett Brusznynai tanár úr, és azt tanácsolta, az elfogottakat helyezték őrizetbe, aztán sorsukról majd a bíróság dönt. Megmentette ezzel az elfogottak életét. Az őrizetbe vett vezetők között volt Brusznynainak egy régi ismerőse is, Pap János. Valamikor 1946-ban még barátjának nevezte a pedagógust, hogy az közbenjárjon az érdekében, így Brusznynai segédletével Pap János vegyész-technikusi álláshoz jutott. És íme, a forradalom hevében a tanár letartóztatta az egykori barátot! Azt jól tudta Pap, hogy ez az őrizetbe vétel jelentette számára az életet, ellenkező esetben a feldühödött nép nem kegyelmezett volna neki és társainak sem.

Brusznynai Árpád önfegyelmének és fegyelmzőképességének az volt az eredménye, hogy a veszprémi forradalom nem csapott át vérengzésbe, hanem megőrizte az emberi tisztességet. Fellépett mindenféle szélsőséges megnyilvánulás ellen. Kijelentette: „...Semmilyen személyi bosszúra, üldözésre nem kerülhet sor! Aki vétett is a múltban, de most szívvel-lélekkel a nemzet mellett áll, annak köztünk a helye... A tanácsapparat dolgozóinak általában helyükön kell maradniuk, szolgálják teljes tudásukkal és képességeikkel az új, független, demokratikus Magyarországot! Csak azokat szabad eltávolítani, akik durván visszaéltek a kezükben volt hatalommal. Ezek ellen sem szabad azonban fellépni. Távolítsák el, fegyverez-

zék le őket. De egyébként semmi bántódásuk nem lehet... Nemzeti forradalmunk ma azért folyik, hogy megvalósítsa a szocialista demokráciát és megtisztítsa az alapjában helyes eszmét a szennytől és salaktól...”

Hiába mindenféle békés törekvés, a szovjetek és belső segítők letörték a forradalmat. Mivel Brusznynai vezető szerepet töltött be a veszprémi forradalomban, 1956 novemberében az oroszok Debrecenbe vitték, kihallgatták, de mivel semmi törvénytelen dolgot nem tudtak rábizonyítani, hazaküldték tanítani. Szabadon bocsátása után ismerősei azt tanácsolták neki, hogy minél előbb távozzon külföldre, de ő az orosz kihallgatás után ártatlannak vélte magát, és mivel 1957 elején tanári állást kapott Vácon, otthon maradt.

Senki sem sejtette, hogy a békés forradalom vezetőjét a magyar hatóságok fogják előállítani, de ez történt. 1957 áprilisában letartóztatták Brusznynai tanár urat. Ettől kezdve sem tanítványai, sem a kislánya nem látta többé azt, aki nem akart vért ontani. Az oroszok szerint ártatlan, a magyar vizsgálók szemében a nép ellensége... Sőt még más bűne is volt: Istenben hitt, nem a földi hatalmasságokban. Vallásossága nagy bűn volt, de a hit és az ártatlanság tudata erőt adott neki a börtöni körülmények között.

A fogoly édesapa naponta szívén hordozhatta felesége és kislánya sorsát. Ez egyik leveléből derült ki. „Drága jó Édesanya, Margitka! Szeretteim! A július 30-i levelet s a tisztaságot megkaptam. Nagyon szépen köszönöm. Szennyest és a cipőt elküldtem. Nagy örömet okozott Margitkám új, aranyos fényképe. Naponta nézegetem, és lélekben veletek vagyok. Örülök, hogy emlékszik a mesékre. Meg fogom kísérelni, hogy leírá-

sukra engedélyt kapjak. Testi-lelki egészségben, töretlenül bizakodó lelkiállapotban életem napjaimat. 18-án, névnapotokon imádkoztam értetek, s ezután kívánok névnapotokra bőséges áldást, minden szépet és jót, amit Ti is kívántok. Kicsi Margitkának üzeni édesapja a távolból, hogy legyen jó kislány, fogadjon szót, szépen játsszon a gyerekekkel, szeresse a kicsi Ria babát, és ne felejtse el édesapját. Ha anyagilag probléma van, nyugodtan add el a könyveket, csak vigyázz, hogy a Görög Intézet és a veszprémi gimnázium tulajdonait megahagyd. Különben mind eladhatod. Drága, aranyos párom, kis Margitkám! A viszontlátásig Isten oltalmába ajánl, szeretettel ölel-csóköl Édesapja.”

1.		KÖZP-AMERIKAI TENGER	MEGSZŐLÍTÁSFELE HÉBE-HÓBA LEVELEZIK	NŐI NÉV (JAN. 29.)	ANGOL ÚR (RÓV.)	TEÁS FA	VER HORDÓT MÉRŐ	SZÉTESIK	... VEGAS (NEVADAI VÁROS)	KERESZTÜL	HARCKOCSI	RÓTVAD HOSSZÚ NŐI SÁL	BECÉZETT ERIKA	A NIKKEL VEGYJELE	ÜNNEPÉLYSEN ÁTADÓ
Carl Gustav Jung svájci pszichológus és filozófus véleményét idézzük a rejtvény fősorában.		A													E
	AZ ARGON VEGYJELE		BALKÁNI NÉP VOLT BOKSZKI-ÜTÉS (RÓV.)				TÉTOVÁN MOTOZ MAGAS PART					IJED ... PAVONE (ÉNEKESNŐ)			
	RAVASZDI ROCK AND ... (TÁRSÁGI TÁNC)			DÜLEDÉKES ATTÓL KEZDVE				IBSEN DRAMÁJA SZALONNÁT FŐZŐ					VONALZÓ-FÉLE NŐI NÉV (JUL. 19.)		
2.	P	OLASZ VÁROS	ÉNEKES-MADÁR ÖTÓRAI ITALT	SZÁRÍTVÁ TARTÓSÍT TEHERÁN LAKÓJA				MIKSZÁTH-HÓS (MIKLÓS) OL. HEGEDŰKÉSZÍTŐ				SZÉLHÁRFA LYUK A FÁBAN			
	BUTA			LEKVÁR ÖGÖRÖG PIACÉTER		FRANCIA ARANY PARIPA		ABBÓL INDUL! KESERŰ ANYAG (ORV.)			ELEMI PARÁNY FRANCIA RT. (RÓV.)			JEMENI AUTÓJEL NÉMÁN GÁTOLI!	
	NÉMET KIKÖTŐ-VÁROS		TÖMEGESEN LEVÁG FÉRFINÉV (NOV. 15.)			FÉRFINÉV (MÁRC. 7.) HELYSÉG POLGÁRA					OLASZ FOLYÓ FRANCIA FESTŐ				
	NEM MŰKÖDIK TOVÁBB SÉRT			AKADÁ-LYOZ EMBERI OTTHON			DISZNÓ KICSINYE FORGÓ-RÉSZ				KÁRTYA-JÁTÉK ERÉLYES TASLI				
	A NÁTRIUM VEGYJELE RÉG ÉLT ELŐD		NŐI NÉV (AUG. 18.) SZINTÉN			TERMÉST BETAKARÍTÓ CIN				MŰALKOTÁS (LATIN, RÓV.) RÓMAI 2		OLASZ NEVELŐ OROSZ HELYESLÉS		RING	
		VARJÚFÉLE MADÁR NÉVELŐ	INDUSZTRIA-LIS RAGASZTÓ LISZTBŐL	VÁRPALOTA RÉSZÉ KISEBBEK ISKOLÁJA		ANTIK VIZET AD			HIVATALI MUNKAHELY HUZAL					EGYESI TÉLI SPORT	
	FRANCIA SZERVEZET VOLT (RÓV.)		MORZEJEL RÓMAI HAT	LATIN ÉS AKTA		ÁSVÁNYI FÜSZER KÉT TILTÁS		ERREFELE! LEVEGŐRE UTALÓ ELŐTAG		EZEN TEREM A DIÓ ÁLLAMFŐ-FÉLE		ÁLLÓVÍZ CSINOS, TAKAROS		A BALATON FOLYÓJA SZÁMSZERŰ TÉNY	
	TESTŰNK MOTORJA A HÉLIUM VEGYJELE		ANGOL FÉRFINÉV SPÓRÁS NÖVÉNY			MŰSZÁL-FÉLE MAUNA ... (VULKÁN)					KÖZPONTI CSILLAG BEÁRULI!			EZER! NÉMET HORONY	
		VERS-CSENGÉS RÉSZBEN ODAŰTI!		KERTI ZÖLDSÉG GERLEFE!			INDÍTÓ SZÓ (NEM EN)					BECÉZETT DÁNIEL OLASZ IGEN			
	MOST KÉSZÜLT		ÓIR ÍRÁS RÓMAI 500			FOLYADÉK-ÜLEDEKE RÓMAI ÖTVEN				VEREKEDÉS AZ ELSŐ BETŰ				KÖZLEKEDÉSI PÁLYA AMPÉR (RÓV.)	
	L.N.J.											VÁLYÚ			

Április 18-i rejtvényünk megfejtése: **Ilyen a tömeg: az igazságból keveset fogad el, a hiedelemből sokat.**

Bajnoki ezüst a gyorskorcsolya-ob-n

Országos második, illetve negyedik helyezéssel zártak a Kun testvérek a Csíkszeredában rendezett országos rövidpályás gyorskorcsolya-bajnokságon.

Kun László a kategóriájában versenyenként a második, harmadik, majd ismételt a harmadik helyezést érte el, így összetettben második lett. Testvére, Petra második, harmadik és negyedik helyen zárt, így összetettben negyedik lett az Európa-szerte versenyző gyorskorcsolyázókkal tüzelt, nagyon erős mezőnyben.

„Ezek az eredmények megerősítettek abban a meggyőződésünkben, hogy a tavalyi országos női abszolút első, illetve férfi negyedik helyezést és a nyáron, görkorin elért hasonló eredmények nem a véletlen művei, hanem tudatos és szorgos felkészülés gyümölcsei” – mondta Kun László edző, aki Stoica Krisztinával közösen irányította a felkészülésüket.

A Marosvásárhelyi Speed Club Jegesmedvék összesen öt versenyzővel nevezett be a csíkszeredai ob-re, azonban egyikük sérülés miatt nem vállalhatta az indulást. A most bemutatkozó Bota B. Ferkó, illetve Nemes Erik a középmezőnyben végzett.

Röviden

* A Bukaresti Dinamo férfi-kézilabdacsapata 28-27-re nyert a Skjern Handbold ellen az Európa-liga negyedöntőjének első mérkőzésén, kedden. A visszavágót április 30-án, a dán csapat otthonában rendezik.

* Megnyerte a román női kosárlabda-bajnokságot a mindössze két éve alapított Konstancai CSM, miután kedden 71:56-ra győzött Aradon a Baschet UAV ellen, és ezzel 3-0-ra alakította a párharc állását. A tengerparti klub tavaly döntős volt a Nemzeti Ligában. A bronzérmet a Sepsi SIC szerezte meg, amely a kisdöntő harmadik mérkőzésén 87:69-re legyőzte a CSM Târgoviştet, így 2-1-re megnyerte a párharcot. A háromszéki csapat a legutóbbi hét bajnokság nyertese volt, idén lemaradt a fináléről, és a Románia-kupa döntőjébe sem sikerült bejutnia.

* Utolsóként a Voluntari kvalifikált a férfikosárlabda Nemzeti Liga elődöntőjébe, miután hazai pályán 81:70-re legyőzte a Nagyszebeni CSU-t a párharc ötödik mérkőzésén. Az elődöntő április 25-én kezdődik. A Voluntari a Nagyváradal találkozik, a másik ágon az U-BT Kolozsvár a FC Argeş Piteşti-tel meccsel.

* Az Internazionale megnyerte az olasz labdarúgó-bajnokságot, miután a Serie A 33. fordulójában 2-1-re győzött az AC Milan elleni városi rangadón. Az Inter ezzel a sikerrel öt fordulóval a bajnokság vége előtt bebiztosította története huszadik bajnoki címét.

* Az FC Barcelona elnöke felvetette a Real Madrid elleni mérkőzés újrajátszásának lehetőségét. Joan Laporta közleményt adott ki, amelyben kilátásba helyezte, hogy ha valóban szabálytalanul fosztották meg klubját egy góltól, akkor követelik majd, hogy ismételjék meg a 3-2-re elveszített El Clásicót. A 28. percben, 1-1-es állásnál Lamine Yamal kísérlete után a Real Madrid kapusa, Andrij Lunyin a gólvonalról vagy amögül ütötte ki a labdát. A meccsen az a döntés született, hogy a labda nem jutott át a gólvonalon, ezért nem adták meg a találatot. A spanyol labdarúgó-bajnokság az egyetlen a top ligák közül, ahol nem alkalmazzák a gólvonal-technológiát, a szövetség elnöke ugyanis sookallta a 3 millió eurós vételárát. Joan Laporta közölte: elkéri az összes elérhető felvételt az esetről, és ha bebizonyosodik, hogy szabályos volt a gól, akkor nem zárják ki a meccs újrajátszásának a kérévényezését.

A Paks jutott elsőként a Magyar Kupa döntőjébe

A bajnokságban harmadik helyezett Paksi FC jutott elsőként a labdarúgó MOL Magyar Kupa fináléjába, miután kedden hátrányból fordítva 2-1-re legyőzte a vendég Kisvárdát.

Zuhogó eső fogadta a csapatokat a paksi gyepen, ahol kiegyenlített játékot hozott az első félóra. A házigazdák nem tűntek veszélyesebbnek, mint a Kisvárdá, sőt, a féldió derekához közeledve egy szöglet után a vendégek kerültek előnybe Matic fejes góljával. Nem kellett azonban sokat szomorkodniuk a hazai szurkolóknak, az iramot váltó Paks ugyanis hat perccel később Papp remekül helyezett lövésével egyenlített. Lendületben maradt a Tolna vármegyei alakulat, ennek következményeként bő 10 percig szinte csak a várdai térfélen zajlott a játék, a vendégeknek nagy erőt kellett mozgósítani védekezésben.

A szünetig újabb gól viszont már nem esett, az egyenlő állás nagyjából igazságosnak volt mondható.

Fordulás után a Paks igyekezett irányítani, és ezt már valamivel nyugodtabban tehetve az 52. perctől kezdve, akkor ugyanis Hahn lépett ki Tóth nagyszerű kiugratásával, és 12 méterről könnyedén gurított a kapuba a ki-mozduló kapus mellett. A folytatásban mindkét együttesnél egyre fáradtabbá vál-

tak a játékosok, így megszapordtak a szabálytalanságok, és jelentősen nőtt a pontatlan megoldások száma is. A Kisvárdá foggal-körömmel küzdött az egyenlítésért, de próbálkozásai rendre kudarcba fulladtak, a hazaiak pedig rutinosan őrizték az eredményt, olykor-olykor pedig gyors ellentámadásokkal veszélyeztettek. A 91. percben Mesanovic nagyszerű lövéssel a keresztlécet találta el, a várdaiak előtt viszont több lehetőség már nem adódott, így búcsúztak a kupából.

A Tolna vármegyei együttes 2022 után másodszor játszhat döntőt a kupasorozatban, amelyet május 15-én rendezik a Puskás Arénában.

Papp Kristóf, a Paks (elől) és Bernardo Matic, a Kisvárdá játékosa

Fotó: MTI/Kovács Tamás

Jegyzőkönyv

MOL Magyar Kupa, elődöntő: Paksi FC – Kisvárdá Master Good 2-1 (1-1).

Paks, 1798 néző, vezette: Erdős.

Paks: Szappanos – Vas, Kinyik, Lenszér – Osváth, Papp, Windecker (71. Mezei), Vécsei (80. Balogh B.), Silye (71. Kovács) – Hahn (86. Böde), Tóth (80. Haraszi).

Kisvárdá: Petkovic – Cipetic, Lippai, Jovicic, Körmendi (84. Balogh N.) – Matic, Makowski (62. Ötvös), Melnyik (72. Nikolov) – Navratil (72. Filipovic), Mesanovic, Spasic (62. Camaj).

Gólszerzők: Papp (27.), Hahn (52.), illetve Matic (21.).

Sárga lap: Tóth (58.), Vécsei (70.), illetve Melnyik (8.), Jovicic (55.), Mesanovic (57.), Ötvös (64.).

„Ha ki akarnak esni, hát essenek ki!”

Kikapott a Dinamo Botosánban, a labdarúgó Szuperliga hétközi fordulójának keddi esti mérkőzésén. A házigazdák 2-1-re nyertek, a győztes gól az első hosszabbításpercben született. Sikerükkel megelőzték a tabellán fővárosi ellenfelüket. Botosán most a hetedik, 21 ponttal, míg a Dinamo kiesőhelyen áll, 20 ponttal a kilencedik.

Ugyancsak kiesőnek számít a FC Universitatea 1948 Craiova, amely kedden 0-0-ra játszott Voluntari-on. Eugen Trica vezetőedző azt mondta a meccs után, ha a játékosai a 2. ligában akarnak játszani a jövő idénytől, hát tegyék. A FC Universitatea 1948 Craiova a tabella utolsó helyét foglalja el, de hátránya csak három pont a még bentmaradást jelentő hatodik helyen álló Voluntari-hoz képest.

Az UEFA a héten elfogadhatja az Eb-keretek létszámának emelését

Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) a héten 23-ról 26 fősre emelheti a nyári németországi kontinensviadalon részt vevő válogatottak keretének nagyságát.

Az UEFA válogatott versenyekért felelős bizottsága már megszavazta, hogy az Eb-re 26 fős keretekkel utazhasanak a részt vevő csapatok, ugyanakkor ezt a döntést a végrehajtó bizottságnak is jóvá kell még hagynia.

A június 14-én rajtolt németországi eseményre eredetileg minden szövetségi kapitány 23 játékost – köztük három kapust – nevezhetett volna, ugyanakkor az előző Eb-n – a koronavírus-járványra hivatkozva – a válogatottak keretét 26 futballista alkotta, ahogyan a 2022-es világbajnokságon is.

A márciusban játszott válogatott mérkőzések során a hollandokat irányító Ronald Koeman abszurdnak nevezte, hogy csak 23 játékost lehet nevezni a tornára, egyúttal jelezte, német kollégája, Julian Nagelsmann is egyetért vele. Az angol csapatot vezető Gareth Southgate ennyire egyértelműen nem foglalt állást, de azt mondta, sokkal nehezebb lenne 23 játékost kiválasztani, mint 26-ot.

Fotó: Olympiastadion Berlin

Kovács István a 18 bíró között

Az Európai Labdarúgó-szövetség nyilvánosságra hozta a kontinensviadal 51 mérkőzésén közreműködő 18 játékvezető névsorát. Köztük van a nagyvárólyi Kovács István, aki legutóbb az FC Barcelona – Paris Saint-Germain Bajnokok Ligája-találkozón működött közre. Magyarországi bírót nem nevezett meg az UEFA, viszont az angolok, a franciák, az olaszok és a németek két-két bírót is delegálnak. Az UEFA és a dél-amerikai szövetség együttműködése alapján ugyanakkor az argentin Facundo Telló és segítői is helyet kapnak a játékvezetői keretben, amelynek tagjai május közepén felkészítón vesznek részt Frankfurtban.

Kovács Istvánon kívül további három romániai bíró is lehetőséget kap a németországi labdarúgó-Európa-bajnokságon – közölte honlapján a Román Labdarúgó-szövetség. A román küldöttség további tagjai: Vasile Marinescu és Ovidiu Artene (partjelzők), valamint Cătălin Popa (videóbíró).

Szigorú ellenőrzésre számíthatnak a szurkolók

Szigorú ellenőrzéssel és biztonsági intézkedésekkel készülnek a hatóságok a nyári labdarúgó-Európa-bajnokságra.

A közönség beléptetése két szakaszban zajlik majd. Először a külső biztonsági gyűrű bejáratánál a mobiltelefonon bemutatható elektronikus jegyet ellenőrzi a biztonsági személyzet, valamint átkutatják a táskákat, és megvizsgálják, mit hoznak magukkal a nézők. Táskákból például egy maximum A4-es papírral azonos méretűt lehet bevinni. A következő, belső biztonsági gyűrűknél forgókapuknál ellenőrzik újfent a belépőt, és ha ez sikeres, akkor ismét átkutatják a szurkolókat, akik ezután beléphetnek a stadion területére.

A parkolást szigorúan korlátozzák majd, a stadionok közvetlen környezetében semmilyen gépjármű nem állhat, a kijelölt biztonsági zónákon belülre pedig csak a megfelelő és érvényes jogosultsággal rendelkezők hajthatnak be. Az autóval érkező szurkolóknak az arénától távol kell majd parkolniuk, és tömegközlekedéssel juthatnak el a mérkőzések helyszínére.

Meccsnapon 800 és 1300 fő közötti biztonsági személyzet teljesít majd szolgálatot.

Nancy Faeser belügyminiszter azt mondta, a stadionokban nagyjából 2,7 millió nézővel számolnak, míg a szurkolói zónákban a létszám akár a 12 milliót is elérheti az Eb ideje alatt. „Nemcsak az iszlamista terrorfenyegetésre, hanem a huligánokra és más erőszakos bűnözőkre, valamint a kibertámadásokra is figyelünk biztonsági szempontból” – jelentette ki. Hozzátette: kockázatot jelenthet még a rendkívüli hőség, az esetleges tömeges pánik, valamint az előre nem látható műszaki hiba.

A határellenőrzésen is szigorítanak majd az Eb ideje alatt, ugyanakkor ez nem állandó, hanem véletlenszerű kontrollt jelent.

Ártatlannak nyilvánított az ítélőtábla egy korrupcióért elítélt volt polgármestert

Jogerősen ártatlannak nyilvánította a temesvári ítélőtábla Vinga község volt polgármesterét, akit 2017-ben korrupció miatt három év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték és több jogától megfosztottak.

Az országos korrupcióellenes ügyészség 2016 júniusában jelentette be, hogy vádat emel az Arad megyei Vinga község volt polgármestere, Lucian Stoicu ellen, aki 2004 és 2012 között volt a település elöljárója.

A DNA szerint Vinga hamis dokumentumok alapján, jogtalanul kapott mezőgazdasági támogatást a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) révén egy olyan területre, amelyet az ügyészek szerint valójában nem is bírtak.

A DNA szerint Stoicu 25.901 lejhez jutott így az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és 4119 lejhez az államkasszából. Az APIA polgári félként lépett a perbe, 30.021 lejes kártérítési igényrel.

A volt polgármester szabadlábon védekezhetett, a DNA zár alá helyezte egyik ingatlanját. Az ügyet az Arad megyei törvényszék tárgyalta, amely 2017-ben felmentő ítéletet hozott. A DNA azonban fellebbezett, és a temesvári ítélőtábla helyt adott a fellebbezésnek, három év felfüg-

gesztett börtönbüntetésre ítélve Lucian Stoicu okirat-hamisítás miatt.

Stoicu az Emberi Jogok Európai Bíróságához (EJEB) fordult, arra hivatkozva, hogy nem volt része méltányos bírósági eljárásban Temesváron, ugyanis nem volt lehetősége megvédeni álláspontját és bemutatni a bizonyítékait.

Az EJEB 2023-ban mondott ítéletet, amelyben a volt polgármesternek adott igazat, megállapítva, hogy sérültek a jogai. Ezt követően a temesvári ítélőtábla újratárgyalta a pert, újra meghallgatta a tanúkat, és 2024. április 18-án meghozta a korábbi, felmentő ítéletet fenntartó döntést, megállapítva, hogy a DNA és az APIA vádjai alaptalanok – idézte fel hétfőn Lucian Stoicu az Agerpres megkeresésére.

Stoicunak az EJEB 4000 eurós erkölcsi kártérítést ítél meg, amelyhez hozzáadódik a 400 eurós perköltség megtérítése, a volt polgármester azonban jóval nagyobb, „évi 150.000 eurós” kártérítést szándékozik kérni a román államtól.

Kifejtette, igazságtalanul tíz éven át „tolvajnak” tartották, becsületébe tiportak, közmunkára kötelezték, pszichológushoz kellett járnia, és elítéltként nem vehetett részt közbeszerzési pályázatokon. Mind ezekért 1,5–2 millió eurós kártérítésre jogosult – vélekedik a volt elöljáró. (Agerpres)

Franciaországban egyre több a száz év feletti ember

Egyre több száz év feletti ember él Franciaországban, és megjelent egy új korcsoport, a „szuperszázásoké”, amelybe azok tartoznak, aki 110 év feletti – derül ki a francia Demográfiai Tanulmányok Nemzeti Intézetének (INED) szerdán közzétett tanulmányából.

„A nagyon idős emberek száma látványos növekedésének vagyunk tanúi, még ha demográfiai szempontból ez továbbra is elhanyagolható” – hangsúlyozta France Meslé demográfus, a tanulmány egyik szerzője az AFP francia hírügynökségnek.

A francia statisztikai hivatal (INSEE) becslése szerint a 105 éves vagy annál idősebb emberek száma 2023 január 1-jén közel kétezer volt Franciaországban, azaz annyi, mint a százéveseké 1981-ben. Ez utóbbiak jelenleg 31 ezren vannak, majdnem harmincszor annyian, mint 1970-ben. És bár 1987 előttről egyetlen szuperszázados haláláról sincs feljegyzés, 2022-ben már 39 szuperszázados élt Franciaországban, közülük 38-an nők voltak.

A 100 éven felüliek túlnyomó többsége nő (az INSEE szerint 2023-ban 86 százalékban), arányuk még nagyobb a 105 éven feletti körében (több mint 90 százalék 2020-ban), és látványos a szuperszázadosoknál.

A 105 év feletti nők általában szabadtéri kemény munkát végeztek, gazdák vagy gazdaszülők voltak, és egészséges, nem feldolgozott termékeken alapuló étrendet követtek – állítja Laurent Toussier, a szuperszázadosok szakértője.

Franciaország kontinentális részén nincs olyan megye, amelyik igazán kiemelkedne a száz éven felüliek számát illetően. Az INED tanulmánya azonban a 105 éves és annál idősebb, és különösen a 110 éves, illetve idősebb személyek meglepő felülreprezentáltságát állapította meg az Antillákon. A lakosság számához viszonyítva Guadeloupe-on és Martinique-on majdnem nyolcszor annyi szuperszázados van, mint az anyaországban.

Nincs egyértelmű magyarázat erre a jelenségre, de vannak „feltételezések, amelyeket még ellenőrizni kell”, mint például „a lakosság sajátos jellege azokon a szigeteken, amelyeken alapvetően a sokat szenvedett rabszolgák leszármazottai élnek”. „A szélsőséges körülmények a legrátermettebbek kiválasztódásához vezethettek, és ezáltal talán a hosszú élettartam génjeinek szelekciójához” – jegyzi meg a kutatók.

Az INSEE szerint a legtöbb százéves tavaly Franciaországban élt, ahol a nők várható élettartama a legmagasabb az Európai Unióban (85,2 év 2022-ben).

A feltételezett legidősebb francia nő, Marie-Rose Tessier egy idősek otthonában él a Párizstól nyugatra található Les Sables-d'Olonne-ban, május 21-én ünnepli 114. születésnapját. A világ legidősebb emberének a 117 éves Maria Branyas Morerát tartják, aki az Egyesült Államokban született, és Spanyolországban él. A francia Jeanne Calment, aki 122 évesen halt meg 1997-ben, volt eddig a leghosszabb életű ember a világon a Guinness World Records szerint. (MTI)

MAROS MEGYEI TANÁCS

Péter Ferenc: Modern egészségügyi rendszert építünk Maros megyében

Az elmúlt 4 év fejlesztéseinek köszönhetően a Maros Megyei Tanácshoz tartozó megyei kórház osztályain új, korszerű berendezések könnyítik meg az orvosok munkáját, és teszik lehetővé, hogy a betegek kíméletesebb és hatékonyabb kezeléseket kaphassanak. Az onkológiai kórház teljes körű felújításon esett át, és folyamatban van további kórházépületek felújítása is.

„Közösségünk minden tagja számára fontos, hogy szükség esetén gyors és hatékony orvosi ellátásban részesüljön. Ennek érdekében a Maros Megyei Tanács folyamatosan fejleszti a Maros Megyei Klinikai Kórházat. Az elmúlt 4 évben több mint 100 millió lej értékben vásároltunk orvosi berendezéseket kórházaink számára. A megyei önkormányzatnak az a célja, hogy lépésről lépésre minden kórházépületet felújítson, és korszerű technológiával lásson el” – hangsúlyozta Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

Példaként emelte ki, hogy a felújított onkológiai klinika és a 2022-ben átadott új sugárterápiás bunker már több mint 20.000 daganatos betegséggel szenvedő páciens felépülését segítette. A beruházás kormány-pénzből és uniós alapokból valósult meg, a projekt összértéke meghaladta a 17,5 millió lejt. Szintén uniós pénzekből, egy 27 és fél millió lejes beruházás keretében készült el a kórház oxigénterápiás köz-

pontja, amely hamarosan működni fog, és a légzési elégtelenséggel küzdő betegek biztonságosabb ellátását szolgálja. Megújult a Marosvásárhelyi 2-es Számú Járóbeteg-rendelő, és tervben van a megyei kórházhoz tartozó összes járóbeteg-rendelő felújítása.

A megyei tanács elnöke kiemelte, az uniós alapoknak köszönhetően gyorsabb ütemben halad az egészségügyi intézmények korszerűsítése.

„A következő 4 évben teljes körű felújítást végzünk a Tüdőklinikán, korszerűsítjük és bővíteni fogjuk az Urológiai Klinikát, új felszerelést kap a régi szülészeti klinika újszülöttosztálya, korszerűsítjük a megyei

kórház intenzív terápiás osztályait, továbbá egy intenzív terápiás részt fogunk építeni a Fertőzőklinikai udvarára. Mindezekre elkészültek már a tervek, van beruházás, amelyre szerződést is kötöttünk” – sorolta Péter Ferenc a folyamatban lévő fejlesztési projekteket.

A felsorolt beruházásokat uniós alapokból és kormány-pénzekből kivitelezik.

Fotó: Bereczky Sándor

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

AZOMURES® ALKALMAZ

An AMEROPA Company

IPARI OPERÁTOR

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265

0787 299 619

0723 109 466

0787 539 352

recrutare@azomures.com

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
– információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,
Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel
kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
– gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi
Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,
otthongondozó szolgálat,
8–16 óra között: 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312-436
- 0265/250-120
- 0265/263-351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia
Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
- Emma vendéglő, - 0740-083-077
hidegtálcák készítése - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
– vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800-928

- Aquaserv:
- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
- közönségszolgálat - 0265/208-888
- központ - 0265/208-800
- 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
(0-24 óra), professzionális balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
koporsók, kellékek, - 0745-606-215
koszorúk - 0745-606-269
és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

Târgu Mureș
Marosvásárhely

ÎN DIALOG | PÁRBESZÉD

Joi, 25 aprilie, 18:00
április 25., csütörtök, 18:00

Școala Generală Alexandru Ioan Cuza
Alexandru Ioan Cuza Általános Iskola

Párbeszédben a maros- vásárhelyiekkel

Ezúttal az Egyesülés negyed lakóit hívjuk egy közös beszélgetésre **április 25-én, csütörtökön 18 órától** az Alexandru Ioan Cuza Általános Iskolába (Bărăgan utca 2B szám). A találkozón Soós Zoltán polgármesterrel a város jelenlegi és jövőbeli projektjeiről beszélgetünk.

MINDENFÉLE

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést. Tel. 0749-966-368, 0790-452-731, Csaba. (22707-I)

VÁLLALUNK cserépmosást, festést, tetőjavítást, járólappolosítást. Tel. 0774-574-527. (22797-I)

FÜNYÍRÁST, sövénynyírás, fakivágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (22797-I)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, bent-kinti munkát, vasmunkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0756-825-935, Csaba. (22810-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vasal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0790-452-731, István. (22707-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0749-962-240, 0729-532-389, István. (22707-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Életünk hátralévő részében kincsként őrizzük
id. **ERSZÉNYI JENŐ**
emlékét, aki már 5 éve a „fenti országból” vigyáz ránk.
Ha még egyszer itt lenné! Nyugodj békében!

Szeretetei. (22824-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Megrendülve búcsúzzunk szeretett osztálytársunktól,
LOKODI ERZSÉBETTŐL (szül. Ütös).
Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke
legyen áldott, nyugalma csendes!
Az 1973-ban végzett óvónőosztály. (22818-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szerető férj, apa, nagypapa, testvér, sógor, rokon és jó barát, a marosvásárhelyi fémipari szakiskola volt dolgozója, a kápolnásfalvi születésű **FERENCZ ANTAL**

életének 86. évében, hosszú betegség után, szerető családjá körében 2024. április 7-én elhunyt Budapesten. Drága halottunktól 2024. április 29-én 11 órakor veszünk végső búcsút a marosvásárhelyi katolikus temető felső kápolnájában. A család kérése, hogy tisztelői koszorú helyett egy szál fehér virággal búcsúzzanak.

A gyászoló család. (sz.-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, anyós, anyatárs, sógornő, rokon és ismerős, **LOKODI ERZSÉBET GERGELYNÉ**
szül. Ütös

nyugalmozott óvónő

életének 71. évében, türelemmel viselt betegség után csendesen megpihent. Virrasztása április 25-én, csütörtökön 18 órakor lesz a nyárádrémeteivel ravatalozóban. Drága halottunk temetése 2024. április 26-án, pénteken 13 órakor lesz Vármezőben, a családi háztól. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (22822-I)

SMILE! ZÂMBIȚI! MOSOLYOGJON!

SZEMÜVEGMENTES ÉLETERET SZERETNE? ITT AZ IDEJE!

Korszerű dioptriáműtét **kevesebb mint 10 másodperc alatt!**

**ELÉRHETŐ JANUÁRTÓL
A DORA OPTICS
MAROSVÁSÁRHELYI KLINIKÁJÁNI!**

Dora Optics, szemészet az egész családnak!
www.doraoptics.ro

ETV **TILKIDŐ**

Kultúrcsepp

**CSÜTÖRTÖKÖN
21 ÓRÁTÓL**

Kányádi Orsolyával

Tájékoztató

A június 9-i választások alkalmával a választójoggal rendelkező állampolgárok a következőképpen gyakorolhatják e jogukat:

A(z utólag módosított és kiegészített) 2015. évi 115. sz. (helyi önkormányzati választási) törvény 18. cikkének (1) bekezdése, valamint a 2024. évi 199. sz. kormányhatározat mellékletének a 71. pontja értelmében azok a választásra jogosult állampolgárok, akik a választás időpontja – vagyis 2024. június 9. – előtt több mint 6 (hat) hónappal költöztek ideiglenesen Marosvásárhely megyei jogú városba, jogosultak a választás időpontja előtt legkésőbb 45 (negyvenöt) nappal – vagyis 2024. április 25-ével bezárólag – kérelmezni az ideiglenes lakhelyük szerinti felvételüket a választói névjegyzékbe. A kérelmet az Állandó Választási Hatóságnak a választói névjegyzékbe történő felvétel kérelmező formanyomtatványokról szóló 2016. évi 8. sz. határozatában foglaltak szerint kell kitölteni, keltezni és aláírni.

Azok a választásra jogosult állampolgárok, akik a választás napja előtt több mint 60 (hatvan) nappal (2024.04.11. előtt) költöztek ideiglenesen Marosvásárhely megyei jogú városba, a választások napján kiegészítő listára kerülnek, mégpedig abban a választókerületben, ahová ideiglenes lakhelyük szerint tartoznak.

A(z utólag módosított és kiegészített) 2015. évi 115. sz. (helyi önkormányzati választási) törvény 18. cikke (41) bekezdésének a rendelkezéseitől eltérően, illetőleg a 2024. évi 21. sz. sürgősségi kormányrendelet 14. cikke előírásainak értelmében azok a választásra jogosult állampolgárok, akik a választás napja előtt kevesebb mint 60 (hatvan) nappal – vagyis leghamarabb 2024. április 10-én – költöztek ideiglenesen az adott választókerületbe, a 2024. június 9-i helyi önkormányzati választások alkalmával csak abban a községben, városban, megyei jogú városban vagy az adott megyei jogú város azon területi-közigazgatási alegységében gyakorolhatják a választójogukat, ahol állandó lakhellyel rendelkeznek.

„BEÜLTETTEM KISKERTEMET
REZEDA VIRÁGGAL”

**A Napsugár néptáncgyűttes
és a soproni Pendelyes táncgyűttes közös műsora.**

Helyszín: Maros Művészgyűttes székháza

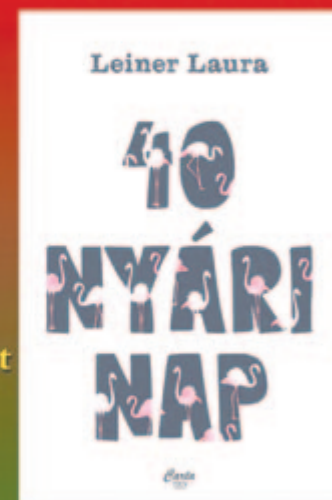
Időpont: április 26., 17 óra

Jegyfoglalás: 0757-059-594

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres
dinasztia története

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro